

P.Z. br. 79

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/109

URBROJ: 65-24-10

Zagreb, 5. prosinca 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 5. prosinca 2024. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike Stipu Župana, dr. sc. Terezu Rogić Lugarić i dr. sc. Davora Zoričića, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu i ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/58
URBROJ: 50301-05/16-24-17

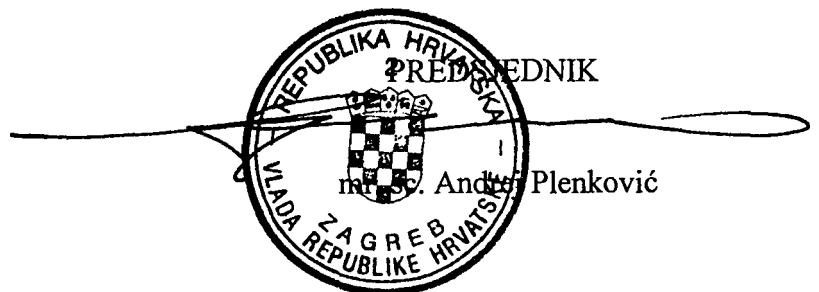
Zagreb, 5. prosinca 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike Stipu Župana, dr. sc. Terezu Rogić Lugarić i dr. sc. Davora Zoričića, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu i ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Zagreb, prosinac 2024.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.), u članku 1. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, pripadnost poreza na dohodak po osnovi ostvarenog dohotka od imovine na temelju najma ili zakupa nekretnina iz članka 57. stavka 1. ovoga Zakona i dohotka od iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova iz članka 57. stavka 2. ovoga Zakona određuje se prema mjestu gdje se nekretnina odnosno smještajna jedinica nalazi.“

Članak 2.

U članku 14. stavku 1. riječi: „560,00 eura“ zamjenjuju se riječima: „600,00 eura“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Rezident može uvećati osnovni osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka u visini iznosa:

R. br.	Osnova za uvećanje osnovnog osobnog odbitka	Koeficijent	Mjesečni iznos (u eurima i centima)
1	2	3	4
1.	Uzdržavani članovi uže obitelji	0,5	300,00
2.	Prvo uzdržavano dijete	0,5	300,00
3.	Drugo uzdržavano dijete	0,7	420,00
4.	Treće uzdržavano dijete	1,0	600,00
5.	Četvrto uzdržavano dijete	1,4	840,00
6.	Peto uzdržavano dijete	1,9	1.140,00
7.	Šesto uzdržavano dijete	2,5	1.500,00
8.	Sedmo uzdržavano dijete	3,2	1.920,00
9.	Osmo uzdržavano dijete	4,0	2.400,00
10.	Deveto uzdržavano dijete	4,9	2.940,00
11.	Za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava se za 1,1 ... više u odnosu prema koeficijentu za prethodno dijete		
12.	Invalidnost poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta	0,3	180,00

13.	Invalidnost utvrđena po jednoj osnovi 100% i/ili korištenje, na temelju posebnih propisa, prava na doplatak za pomoć i njegu poreznog obveznika odnosno prava na osobnu invalidninu ili prava na inkluzivni dodatak poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta. Korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka po ovoj osnovi isključuje korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka iz r. br. 12.	1,0	600,00
-----	---	-----	--------

“.

Članak 3.

U članku 19. riječi: „50.400,00 eura“ zamjenjuju se riječima: „60.000,00 eura“.

Članak 4.

U članku 19.a stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može svojom odlukom propisati visine poreznih stopa u granicama propisanim ovim Zakonom, i to:

1. općina - nižu stopu u granicama od 15 % do 20 % te višu stopu u granicama od 25 % do 30 %
2. grad - nižu stopu u granicama od 15 % do 21 % te višu stopu u granicama od 25 % do 31 %
3. veliki grad i grad sjedište županije - nižu stopu u granicama od 15 % do 22 % te višu stopu u granicama od 25 % do 32 %
4. Grad Zagreb - nižu stopu u granicama od 15 % do 23 % te višu stopu u granicama od 25 % do 33 %.“.

U stavku 5. riječi: „50.400,00 eura“ zamjenjuju se riječima: „60.000,00 eura“.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku iz stavka 1. ovoga članka na prijedlog izvršnog tijela.“.

Članak 5.

U članku 24. stavku 3. podstavcima 1. i 2. riječi: „4200,00 eura“ zamjenjuju se riječima „5.000,00 eura“.

Članak 6.

U članku 40. stavku 1. na kraju rečenice briše se točka i dodaju riječi: „bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 14. ovoga Zakona.“.

Članak 7.

U članku 46. iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3., 4., 5. i 6. koji glase:

„(3) Godišnji porez na dohodak koji se utvrđuje prema poreznoj osnovici iz članka 18. ovoga Zakona umanjuje se fizičkim osobama s prebivalištem i boravištem u Republici Hrvatskoj koje imaju državljanstvo Republike Hrvatske i koje su neprekidno, najmanje dvije godine boravile u inozemstvu prema podacima iz zbirke podataka o prebivalištu i boravištu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, a koje nisu po nalogu tuzemnog poslodavca izaslane na rad u inozemstvo, za 100 % razmjernog dijela porezne obveze koja se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada iz članka 21. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona u razdoblju pet godina.

(4) Umanjenje iz stavka 3. ovoga članka primjenjuje se na fizičke osobe hrvatske iseljenike i njihove potomke u prekomorske i europske države utvrđene u skladu s propisom kojim se uređuju odnosi Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i na fizičke osobe hrvatske iseljenike, članove obitelji hrvatskog iseljenika, potomke hrvatskog iseljenika ili članove obitelji potomka hrvatskog iseljenika u prekomorske države utvrđene u skladu s tim propisom, a kojima je odobren privremeni boravak u svrhu useljavanja i povratka hrvatskog iseljništva ili im je odobren stalni boravak sukladno propisu kojim se uređuju boravci stranaca u Republici Hrvatskoj.

(5) Razdoblje od pet godina iz stavka 3. ovoga članka primjenjuje se od 1. siječnja godine u kojoj su ispunjeni uvjeti iz stavaka 3. i 4. ovoga članka.

(6) Porezni obveznik koji ostvaruje pravo na umanjenje iz stavka 3. ovoga članka, iznimno može isto dokazivati podnošenjem obrasca za priznavanjem prava u posebnom postupku na način iz članka 53. stavka 1. ovoga Zakona ili do propisanog roka za podnošenje prigovora iz članka 54. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 7.

Iza dosadašnjeg stavka 4. koji postaje stavak 8. dodaje se stavak 9. koji glasi:

„(9) Umanjenje iz stavka 3. ovoga članka isključuje korištenje umanjenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.“.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 10. riječi: „sukladno stavku 1.“ zamjenjuju se riječima: „sukladno stavcima 1. do 3.“.

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 11. i 12.

Iza dosadašnjeg stavka 8. koji postaje stavak 13. dodaje se stavak 14. koji glasi:

„(14) Ministar financija pravilnikom detaljnije propisuje ostvarivanje prava na umanjenja i primjene umanjenja propisanih ovim člankom te način provedbe ovoga članka.“.

Članak 8.

U članku 57. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Porezni obveznik koji ostvaruje dohodak od imovine iz stavka 2. ovoga članka je fizička osoba – građanin, iznajmljivač kojemu je na temelju rješenja o odobrenju nadležnog ureda odobreno pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje ugostiteljska djelatnost.“

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Za slučaj iz stavka 2. ovoga članka, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave obvezno je donijeti odluku kojom će propisati visine paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj. Odluku o visini iznosa paušalnog poreza predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi sukladno kategoriji u koju je jedinica lokalne samouprave razvrstana prema indeksu turističke razvijenosti, utvrđenom za prethodnu godinu, sukladno posebnom propisu, u granicama propisanim ovim zakonom i to:

Kategorija jedinice lokalne samouprave prema indeksu turističke razvijenosti	Iznos paušalnog poreza u eurima i centima
I	100,00 - 300,00
II	70,00 - 200,00
III	30,00 - 150,00
IV,0	20,00 - 100,00

“

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. iza riječi: „smještajnoj jedinici u kampu“ dodaju se riječi: „odnosno po smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj“.

Iza dosadašnjeg stavka 5. koji postaje stavak 6. dodaju se novi stavci 7. i 8. koji glase:

„(7) Ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku kojom će propisati visine paušalnog poreza u propisanom roku, visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno po smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj, određuje se:

Kategorija jedinice lokalne samouprave prema indeksu turističke razvijenosti	Iznos paušalnog poreza u eurima i centima
I	200,00
II	135,00
III	90,00
IV, 0	60,00

(8) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku iz stavka 4. ovoga članka na prijedlog izvršnog tijela.“

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 9.

U dosadašnjim stavcima 7. i 8. koji postaju stavci 10. i 11. riječi: „stavka 6.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 9.“

Članak 9.

U članku 58. stavku 1. četvrta rečenica mijenja se i glasi: „Troškovi ulaganja za koje porezni obveznik posjeduje vjerodostojne isprave te troškovi otuđenja mogu se odbiti kao izdaci.“.

Stavci 2., 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„(2) Dohodak od otuđenja nekretnina iz stavka 1. ovoga članka ne oporezuje se ako je nekretnina ili imovinsko pravo otuđeno nakon dvije godine od dana nabave odnosno nakon dvije godine od dana kada je nekretnina osposobljena za uporabu, ukoliko je nekretnina izgrađena, rekonstruirana ili je promijenila oblik i namjenu.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava oporezuje se ako je otuđeno više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina od dana stjecanja nekretnine ili imovinskog prava odnosno u razdoblju od pet godina od dana kada su stečene nekretnine osposobljene za uporabu u slučaju izgradnje, rekonstrukcije ili promjene oblika i namjene. Ako se otuđuje zgrada s više stanova ili poslovnih prostora ili građevinsko zemljište ili više zemljišnih čestica, jednom nekretninom smatra se svaki stan, poslovni prostor, gradilište ili zemljišna čestica. Dohodak čini razlika između ukupnog iznosa primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnina ili imovinskih prava koji se otuđuju u razdoblju od pet godina i njihove nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda te za troškove ulaganja i otuđenja za koje porezni obveznik posjeduje vjerodostojne isprave.

(4) Dohodak od otuđenja nekretnina iz stavaka 1. i 3. ovoga članka ne oporezuje se:

1. ako je nekretnina služila za stanovanje poreznom obvezniku ili uzdržavanim članovima njegove uže obitelji iz članka 14. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona

2. ako se nekretnine izvlašćuju na temelju posebnog zakona

3. ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji iz članka 14. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona, te između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka, osim u slučaju kada porezni obveznik tako stečene nekretnine otuđi u izmijenjenom obliku od stečenog ovisno o njihovim obilježjima i namjenama

4. ako je otuđenje u neposrednoj vezi s nasljeđivanjem nekretnina i imovinskih prava, osim u slučaju kada porezni obveznik tako stečene nekretnine otuđi u izmijenjenom obliku od stečenog ovisno o njihovim obilježjima i namjenama.“.

Iza stavka 4. dodaju se novi stavci 5. i 6. koji glase:

„(5) Radi dokazivanja da se radi o nekretnini koja je služila za stanovanje poreznom obvezniku ili uzdržavanim članovima njegove uže obitelji iz članka 14. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona, porezni obveznik dužan je dokazati činjenicu stalnog stanovanja, pri čemu se prijava prebivališta na adresi nekretnine ne smatra dovoljnim dokazom.

(6) Dohodak od otuđenja nekretnina iz stavka 3. ovoga članka ne oporezuje se ako se otuđuju zemljišta čija je pojedinačna površina do 250 m², a ukupno do 1000 m².“.

Dosadašnji stavci 5. do 8. postaju stavci 7. do 10.

U dosadašnjim stavcima 9. i 10. koji postaju stavci 11. i 12. riječi: „stavka 8.“ zamjenjuju se riječima: „stavka 10.“.

Članak 10.

U članku 62. iza stavka 8. dodaje se novi stavak 9. i stavak 10. koji glase:

„(9) Smatra se da je ostvarena najamnina i zakupnina i u slučaju kada je nekretnina i/ili pokretnina predana na uporabu ili korištenje drugoj osobi bez isprave o nastanku ili promjeni činjenica vezanih za ostvarivanje najamnine i zakupnine nekretnina i pokretnina.

(10) Iznimno od stavka 9. ovoga članka najamnina i zakupnina nije ostvarena u slučaju kada porezni obveznik nekretninu i pokretninu preda na uporabu ili korištenje sljedećim osobama: njegovom bračnom drugu, njegovom krvnom srodniku u ravnoj liniji, u pobočnoj liniji do drugog stupnja, po tazbini do istog stupnja bez obzira je li brak prestao ili nije, posvojitelju, posvojeniku, skrbniku, osobi pod skrbništvom te osobi koja s njime živi u zajedničkom kućanstvu.“.

Dosadašnji stavak 9. postaje stavak 11.

Članak 11.

U članku 82. stavku 5. iza prve rečenice dodaje se druga rečenica koja glasi: „Utvrđeni godišnji porez na dohodak plaća se tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja.“.

Iza stavka 9. dodaje se novi stavak 10. koji glasi:

„(10) Ako je uvjet vezan za ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ispunjen tijekom mjeseca, dohodak i porez na dohodak utvrđuje se u paušalnom iznosu do kraja mjeseca u kojem je isti ispunjen osim u slučaju ispunjenja uvjeta tijekom zadnjeg mjeseca poreznog razdoblja.“.

Dosadašnji stavak 10. postaje stavak 11.

Dosadašnji stavak 11. koji postaje stavak 12. mijenja se i glasi:

„(12) Ministar financija pravilnikom propisuje evidencije i izvješća u svezi s paušalnim oporezivanjem prema stavcima 2. i 3. ovoga članka te kriterije i postupke po kojima će predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom propisati visine paušalnog poreza na dohodak u Zakonom predviđenom rasponu.“.

Članak 12.

U članku 92. stavku 1. točki 1. riječi: „članak 46. stavak 6.“ zamjenjuju se riječima: „članak 46. stavak 11.“.

Članak 13.

U cijelom tekstu Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.) riječi: „iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova“ u određenom broju i padežu zamjenjuju se riječima: „iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova“ u odgovarajućem broju i padežu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

(1) Predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave koja su visinu poreznih stopa utvrdila odlukom sukladno članku 19.a stavku 2. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.) dužna su donijeti novu odluku sukladno članku 4. ovoga Zakona ako je visina poreznih stopa izvan granica propisanih člankom 4. ovoga Zakona.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave dužna su donijeti i objaviti u „Narodnim novinama“ najkasnije do 28. veljače 2025.

(3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka primijenit će se pri utvrđivanju predujmova poreza na dohodak iz članaka 24. i 40. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.) od 1. ožujka 2025., a u postupku godišnjeg obračuna poreza na dohodak za cijelo porezno razdoblje 2025. godine.

(4) Do donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka i stupanjem na snagu u roku iz stavka 3. ovoga članka, pri utvrđivanju predujmova poreza na dohodak iz članaka 24. i 40. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.) primjenjuje se odluka donesena sukladno članku 19.a stavku 2. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.).

(5) Zbog različitog poreznog opterećenja u poreznom razdoblju proizišlog na temelju primjene stavaka 3. i 4. ovoga članka, poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina može za 2025. godinu izvršiti godišnji obračun na način propisan člankom 47. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.).

Članak 15.

(1) Predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave koja su visinu paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno po smještajnoj jedinici za robinzonski smještaj utvrdila odlukom sukladno članku 57. stavku 3. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.) dužna su donijeti novu odluku sukladno članku 8. ovoga Zakona ako je visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno po smještajnoj jedinici za robinzonski smještaj izvan granica propisanih člankom 8. ovoga Zakona.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave dužna su donijeti te dostaviti Poreznoj upravi najkasnije do 28. veljače 2025.

(3) Ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku u propisanom roku iz stavka 1. ovoga članka, visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno po smještajnoj jedinici za robinzonski smještaj određuje se sukladno članku 57. stavku 7. koji je dodan člankom 8. ovoga Zakona.

Članak 16.

Dohodak ostvaren do 31. prosinca 2024. oporezivat će se po Zakonu o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.).

Članak 17.

Ministar financija će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti sljedeće pravilnike s odredbama ovoga Zakona:

- Pravilnik o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 10/17., 128/17., 106/18., 1/19., 80/19., 1/20., 74/20., 1/21., 102/22., 112/22., 156/22., 1/23., 3/23. - ispravak, 56/23. i 143/23.)
- Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti („Narodne novine“, br. 1/20., 1/21., 156/22., 15/23. i 1/24.)
- Pravilnik o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu („Narodne novine“, br. 1/19., 1/20., 1/21., 156/22. i 1/24.).

Članak 18.

Ministarstvo financija će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti vrednovanje ovoga Zakona.

Članak 19.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2025.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonom o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.; u daljnjem tekstu: Zakon) propisano je: tko su porezni obveznici, način utvrđivanja dohotka i porezne osnovice, porezne stope, porezne olakšice, oslobođenja i poticaji, rokovi i način plaćanja poreza i drugo.

Naime, sukladno Programu Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016. - 2020., kojim su između ostaloga utvrđeni ciljevi koji se odnose na porezni sustav i cjelovitu poreznu reformu koja obuhvaća sve segmente poreznog sustava, a koja je posebno usmjerena na pojednostavljenje sustava, širenje porezne baze i porezno rasterećenje građana i poduzetnika radi ispunjavanja zadanih ciljeva pristupilo se izradi novog Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 115/16.) koji je u primjeni od 1. siječnja 2017., a kojim je u odnosu na ranije važeći Zakon o porezu na dohodak, pojednostavljen sustav oporezivanja dohotka i smanjeno ukupno porezno opterećenje.

Zakonom je propisano utvrđivanje dohotka kao godišnjeg dohotka i konačnog dohotka. Godišnjim dohotkom smatra se dohodak koji ima izvor u primicima od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugim primicima, osim primitaka koji se smatraju konačnim dohotkom te koji se utvrđuje putem godišnje porezne prijave ili putem posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, a godišnji porez plaća se po poreznim stopama od 24% i 36% ovisno o visini porezne osnovice. Konačnim dohotkom smatra se dohodak koji ima izvor u primicima od imovine i imovinskih prava, kapitala i osiguranja, dohodak po osnovi povrata doprinosa i dohodak ostvaren po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena, a oporezuje se ovisno o izvoru po poreznim stopama od 12%, 24% i 36%.

Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost, mogu utvrđivati dohodak i porez na dohodak, osim na temelju vođenja poslovnih knjiga, i u paušalnom iznosu ako ne ostvare ukupni godišnji primitak veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost prema zakonu kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost.

Također, povećan je osnovni osobni odbitak s 2.600,00 kuna na 3.800,00 kuna i odnosi se na sve porezne obveznike koji ostvaruju godišnji dohodak neovisno o tome radi li se o radniku, umirovljeniku ili drugoj osobi koja ostvaruje dohodak te osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji, uzdržavanu djecu i invalidnost.

Zakonom su dodatno propisani primici koji se ne uzimaju u obzir kod određivanja iznosa do kojeg se neka osoba može smatrati uzdržavanim članom, te je taj iznos povećan s 13.000,00 kuna na 15.000,00 kuna.

S ciljem daljnjeg poreznog rasterećenja i pojednostavljenja sustava, od 1. siječnja 2019. na snazi je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 106/18.). Navedenim izmjenama propisano je između ostaloga, proširenje godišnje porezne osnovice za primjenu stope od 24% s 210.000,00 kuna na 360.000,00 kuna. Također, proširili su se primici koji se ne uzimaju u obzir pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove te primici koji se ne smatraju dohotkom. Propisano je i obvezno donošenje odluke predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave kojima se propisuje

visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu, odnosno visina paušalnog poreza po krevetu u slučaju ne donošenja odluke. Ukinut je dohodak od osiguranja te su donesene i druge odredbe.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 121/19.) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020. propisane su sljedeće bitne izmjene i dopune dotadašnjeg Zakona:

- povećanje osnovnog osobnog odbitka s 3.800,00 kuna na 4.000,00 kuna
- umanjenje obveze poreza na dohodak po osnovi nesamostalnog rada za 100% za mlade do 25 godina života odnosno za 50% za mlade od 26 do 30 godina koja je obračunana na dio porezne osnovice do iznosa 360.000,00 kuna, a na koju se plaća godišnji porez na dohodak po stopi od 24%
- smanjenje administrativnog opterećenja tj. ukidanje izdavanja poreznih rješenja obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost, a porez na dohodak po toj osnovi plaćaju u paušalnom iznosu te pojednostavljenje izvještavanja o inozemnim primicima
- propisana su obilježja nesamostalnog rada za potrebe oporezivanja određivanjem relevantnih kriterija, a to su kontrola ponašanja, financijska kontrola i odnos stranaka.

Nadalje, tijekom 2020. godine nastankom posebnih okolnosti utvrđenih općim poreznim propisom, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 32/20.) propisano je da se primicima po osnovi samostalne djelatnosti ne smatraju primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi potpora primljenih radi ublažavanja negativnih posljedica izazvanih posebnim okolnostima.

S ciljem daljnjeg poreznog i administrativnog rasterećenja poreznih obveznika, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 138/20.) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021. izvršene su sljedeće izmjene i dopune:

- smanjene su sve porezne stope koje se primjenjuju pri oporezivanju godišnjih i konačnih dohodaka s 36% na 30%, s 24% na 20% i s 12% na 10%
- ukinuto je uvećanje godišnje porezne osnovice za ostvareni iznos drugog dohotka koji ne prelazi peterostruki iznos osnovice osobnog odbitka
- proširena je mogućnost isplate primitaka u naravi po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica
- definiran je porezni položaj nacionalne naknade za starije osobe propisane posebnim propisom
- propisana je obveza javnim bilježnicima dostave ovjerenih isprava o ostvarivanju dohotka od imovine Poreznoj upravi - pojednostavljena prijava dohotka od imovine
- propisan je porezni tretman primitaka koje će ostvarivati osobe koje su stekle status digitalnog nomada sukladno posebnom propisu po osnovi tako stečenog statusa
- povećano je porezno opterećenje za one porezne obveznike koji ne prijavljuju primitke u skladu sa zakonskim propisima.

Nadalje, radi provedbe Nacionalnog plana zamjene hrvatske kune eurom („Narodne novine“, broj 146/20.) Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 151/22.) koji je stupio na snagu s 1. siječnja 2023. izmijenjene su odredbe povezane s kunom radi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Osim

navedenih izmjena radi uvođenja eura, istim propisom izvršene su i izmjene i dopune s ciljem daljnjeg poreznog i administrativnog rasterećenja, i to:

- povećan je iznos primitaka koje neka osoba može ostvariti na godišnjoj razini, a da se smatra uzdržavanim članom s 15.000,00 kuna na 24.000,00 kuna (3.185,40 eura)
- propisano je da su fizičke osobe - proizvođači električne energije koje kao krajnji kupci s vlastitom proizvodnjom, a koje su prethodno bile proizvođači električne energije kao korisnici postrojenja za samoopskrbu, obveznici poreza na dohodak ako ostvare ukupan godišnji primitak veći od četverostrukog iznosa osnovice osobnog odbitka (veći od 10.000,00 kuna odnosno 1.327,24 eura)
- propisano je da se isplata primitaka za koje postoji obveza isplate na račun može izvršiti na bilo koji račun za plaćanje sukladno propisu kojim se uređuje platni promet kojeg fizičke osobe imaju otvorenog kod banke neovisno o tome je li riječ o žiroračunu ili tekućem računu.

Posljednjim izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 114/23.), koji je stupio na snagu s 1. siječnja 2024. izvršene su i izmjene i dopune:

- dana je ovlast jedinicama lokalne samouprave da u granicama propisanim zakonom svojim odlukama propišu visinu poreznih stopa za godišnje dohotke, a s obzirom na ukidanje prireza porezu na dohodak, te se na taj način povećala njihova porezna autonomija i otvorio prostor za porezno rasterećenje što je dovelo do pojednostavljenja cjelokupnog sustava oporezivanja dohotka u Republici Hrvatskoj. Budući da jedinice lokalne samouprave svojim odlukama mogu samostalno odrediti visine poreznih stopa u povećanim poreznim rasponima, omogućilo im se zadržavanje željene razine prihoda
- brisan je pojam osnovice osobnog odbitka i povećan iznos osnovnog osobnog odbitka s 530,90 eura na iznos od 560,00 eura, a radi utvrđivanja iznosa uvećanog osobnog odbitka i neoporezivih primitaka, propisana je primjena izmijenjenih koeficijenata na iznos osnovnog osobnog odbitka vodeći računa da porezni obveznici pri tom ne budu u financijski nepovoljnijem položaju u odnosu na položaj u kojem su bili prije zaokruživanja tih iznosa
- povećan je iznos porezne osnovice na koju se primjenjuje viša porezna stopa te je na taj način smanjen obuhvat poreznih obveznika koji podliježu oporezivanju po višoj poreznoj stopi. Naime, iznos godišnje porezne osnovice povećan je s 47.780,28 eura na 50.400,00 eura odnosno iznos mjesečne porezne osnovice s 3.981,69 eura na 4.200,00 eura
- s obzirom na ukidanje prireza porezu na dohodak, povećane su porezne stope na konačne dohotke, osim na konačan drugi dohodak po osnovi privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi s 10% na 12%, 20% na 24% i 30% na 36%. Povećanjem poreznih stopa kojima se oporezuju konačni dohoci porezno opterećenje građana za te dohotke ostalo je približno jednako dotadašnjem
- obzirom da u sustavu poreza na dohodak nije bio izrijekom uređen pojam napojnice i porezni tretman iste, precizno je određen taj primitak u sustavu poreza na dohodak te je propisano da se na primitke ostvarene temeljem nagrade za dobro obavljenog usluga primljene od strane trećih osoba (napojnice) ostvarene do propisanog iznosa ne plaća porez na dohodak, a da razlika isplaćena iznad tog iznosa podliježe oporezivanju u okviru konačnog drugog dohotka po stopi od 20%

- uzimajući u obzir sadržaj prava koja proizlaze iz dionica i poslovnih udjela odnosno njihovu gospodarsku suštinu, izjednačen je porezni tretman dodjele ili opcijske kupnje dionica i poslovnih udjela
- izjednačen je porezni tretman kamata ostvarenih ulaganjem u obveznice s kamatama ostvarenim ulaganjem u ostale dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca koje izdaju Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te je propisano da se otuđenjem financijske imovine ne smatra otuđenje dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca koje izdaju Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- jasnije je uređena odredba vezana za uvećanje osobnog odbitka po osnovi danih darovanja u slučaju kada se radi o darovanjima danim prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija zbog uočene nejasnoće u primjeni iste
- ujednačen je početak računanja razdoblja, neovisno o načinima stjecanja financijske imovine obzirom da su odredbe Zakona o porezu na dohodak u slučaju kada se radi o otuđenju financijske imovine različito uređivale početak računanja razdoblja od dvije godine
- propisana je obveza plaćanja poreza na dohodak sa zadnjim danom podnošenja godišnje porezne prijave umjesto danom podnošenja godišnje porezne prijave kako bi se administrativno rasteretili porezni obveznici u smislu predaje poreznih prijava i plaćanja porezne obveze.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Republika Hrvatska je iseljenička zemlja još od kraja 19. stoljeća te gotovo 4 milijuna Hrvata i njihovih potomaka živi u inozemstvu. Nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju sredinom 2013. godine zabilježen je nagli porast broja iseljenih osoba i to radno sposobnog stanovništva. Kontinuirani trend negativnog demografskog kretanja, smanjenje broja stanovnika te starenje stanovništva posredno negativno utječe na gospodarski i društveni razvoj Republike Hrvatske. Naime, stanovništvo je najvažniji resurs kojim država raspolaže, a iako su demografski izazovi prisutni u svim državama Europske unije, u Republici Hrvatskoj su posebno izraženi. Neke zemlje Europske unije poput primjerice Portugala, Italije, Slovenije, Španjolske i Poljske u okviru svojih poreznih sustava već imaju propisane porezne olakšice odnosno mjere porezne politike usmjerene na poticanje povratka svojih iseljenika i demografski oporavak odnosno ublažavanje negativnih posljedica iseljavanja. Stoga je, a obzirom na uočeno i u Republici Hrvatskoj, potrebno pronaći načine, između ostalih, i kroz mjere fiskalne politike, za jačanjem demografske slike zemlje i stvaranjem poticajnog okruženja za zapošljavanje i trajni povratak iseljenih hrvatskih državljana u Republici Hrvatskoj, a sve kako bi Republika Hrvatska postala kvalitetnije i poželjnije mjesto za život. Radi postizanja legitimnih demografskih ciljeva koji su u općem/javnom interesu te potreba tržišta rada Programom Vlade Republike Hrvatske 2024.-2028. (u daljnjem tekstu: Program Vlade) želi se zaustaviti iseljavanje i potaknuti povratak hrvatskih državljana. Naime, u Republici Hrvatskoj je sve veći broj stranih radnika. Do 31. kolovoza 2024. izdano je 144.068 dozvola za rad i boravak od čega je 57.274 za mlade osobe ispod 30 godina koje ostvaruju porezne olakšice. Poticanje povratka iseljenika i njihovo zaposlenje može pridonijeti rastu gospodarstva, a njihovo plaćanje doprinosa pridonijet će povećanju mirovina i financiranju zdravstva. Poticanje povratka iseljenika je jedan od tri demografska prioriteta jer se Republika Hrvatska suočava s trostrukim demografskim izazovom: starenjem stanovništva, padom nataliteta i iseljavanjem.

Važno je istaknuti kako je Ustavom Republike Hrvatske propisana ovlast Hrvatskoga sabora da samostalno, u skladu s Ustavom i zakonom, odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj. Sukladno navedenom, načelno je stajalište Ustavnog suda da je zakonodavac samostalan u uređenju poreznog sustava Republici Hrvatskoj. Navedena ustavna ovlast daje mogućnost zakonodavcu mijenjati te dopunjavati već postojeća zakonska uređenja, odnosno uređivati ih na različite načine ovisno o različitim okolnostima. Tako su važećim Zakonom već propisane porezne olakšice s ciljem ispunjenja nefiskalnih ciljeva države (socijalnih, gospodarskih, demografskih, pronatalitetnih, obrazovnih i dr.) te su iste uz ostalo, u funkciji zaštite građana. Prava koja ostvaruju fizičke osobe sukladno pozitivnim propisima Republike Hrvatske uključujući i poreznim propisima odnose na sve fizičke osobe protežući se kroz cijeli životni ciklus ovisno o različitim okolnostima odnosno ispunjenju uvjeta za ostvarivanje istih.

Obzirom na navedeno, a kako bi se potaknuo povratak iseljenih hrvatskih državljana koji su neprekidno boravili u inozemstvu najmanje dvije godine te kako bi ih se motiviralo i ohrabrilo na zapošljavanje u Republici Hrvatskoj, predlaže se propisati oslobođenje od plaćanja poreza na dohodak kojeg isti ostvare od nesamostalnog rada - plaće na razdoblje od pet godina. Predložena porezna olakšica primjenjivala bi se na jednak način na sve povratnike koji ispune propisane uvjete te ne bi bile propisane iznimke. Na taj način osigurala bi se dosljedna provedba predložene olakšice u skladu s poreznom jednakošću. Hrvatski iseljenici ionako ne plaćaju porez na dohodak dok su u inozemstvu i njihovo oslobođanje poreza na pet godina u poreznom smislu ne predstavlja gubitak. Poticanjem njihova povratka i zapošljavanja, iseljenici mogu pridonijeti hrvatskom gospodarstvu i državnom proračunu kroz plaćanje poreza na dodanu vrijednost na potrošnju, rastu mirovina kroz plaćanje doprinosa za mirovinsko osiguranje i financiranje zdravstva kroz plaćanje doprinosa za zdravstveno osiguranje. Istodobno, pridonose popravljaju demografske slike Republike Hrvatske.

Dakle, cilj predložene porezne olakšice je poticanje povratka iseljenih hrvatskih državljana kako bi ih se motiviralo i ohrabrilo na zapošljavanje u Republici Hrvatskoj što će doprinijeti rastu hrvatskog gospodarstva kao i demografski opstanak odnosno ispunjenje ciljeva pronatalitetne politike. Naime, riječ je i o jednoj od mjera za prevladavanje odnosno ublažavanje negativnih demografskih kretanja koja uključuje stvaranje poticajnog okruženja za povratak iseljenih hrvatskih državljana i razvoj gospodarstva. Ovom poreznom olakšicom izravno će se utjecati na povećanje raspoloživog dohotka što posljedično utječe na povećanje životnog standarda te odluku iseljenih hrvatskih državljana o povratku u Republiku Hrvatsku. Ističe se kako je demografska revitalizacija i opstojnost hrvatskog naroda strateško pitanje budućnosti Republike Hrvatske. Isto tako, napominje se da je preokretanje negativnih demografskih trendova, jasno definiranom pronatalitetnom politikom i stvaranjem poticajnog okruženja za povratak hrvatskih iseljenika u Republiku Hrvatsku radi njezine konkurentnosti, otpornosti gospodarstva te podizanja kvalitete života građana, u skladu s Programom Vlade. Dakle, demografska revitalizacija i opstojnost hrvatskog naroda strateško je pitanje budućnosti o kojem ovise gospodarski razvoj Republike Hrvatske, održivost mirovinskog i zdravstvenog sustava te vitalnost urbanih i ruralnih sredina zemlje.

Prema predloženoj poreznoj olakšici sve fizičke osobe - povratnici koje ispunjavaju propisane uvjete ostvarit će pravo na umanjene porezne obveze po osnovi ostvarenog dohotka od nesamostalnog rada na području cijele Republike Hrvatske što je proporcionalno cilju i svrsi koja se time želi postići, a to je:

- stvaranje poticajnog okruženja za povratak hrvatskih iseljenika

- demografski opstanak te ispunjenje ciljeva pronatalitetne politike što će doprinijeti gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, održivosti mirovinskog i zdravstvenog sustava te vitalnosti urbanih i ruralnih sredina zemlje.

Dakle, ova mjera je opravdana razlozima javnog poretka s obzirom na navedeni cilj i svrhu donošenja. U sinergiji s ostalim mjerama objektivno je i razumno opravdana i teži zaštiti javnog poretka te ostvarenju demografske revitalizacije kao legitimnog strateškog cilja Republike Hrvatske u skladu s Programom Vlade.

Navedeno oslobođenje ostvarili bi hrvatski iseljenici i njihovi potomci u prekomorske i europske države utvrđene sukladno posebnom propisu kojim se uređuju odnosi Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i hrvatski iseljenici, njihovi potomci i članovi obitelji te članovi obitelji potomaka hrvatskih iseljenika u prekomorske države utvrđene u skladu s tim propisom, a kojima je odobren privremeni boravak u svrhu useljavanja i povratka hrvatskog iseljeničtva ili im je odobren stalni boravak sukladno Zakonu o strancima. Točnije, pravo na oslobođenje ostvaruju oni hrvatski državljani koji bi prijavom prebivališta i boravišta prijavili povratak u Republiku Hrvatsku, nakon što su boravili u inozemstvu neprekidno najmanje dvije godine pod uvjetom da su u Republici Hrvatskoj trajno odjavili prebivalište ili prijavili privremeni odlazak, a nisu po nalogu tuzemnog poslodavca izaslani na rad u inozemstvo, kao i oni hrvatski državljani koji nikada nisu imali prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj. Temeljem podataka iz zbirke podataka o prebivalištu i boravištu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, pravo na oslobođenje ostvarivalo bi se od 1. siječnja godine u kojoj su ispunjeni uvjeti. Porezna uprava navedeno oslobođenje utvrđivala bi istekom godine po službenoj dužnosti u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak te o utvrđenom oslobođenju donosila rješenje. Iznimno, Porezna uprava će, osim temeljem podataka iz zbirke podataka o prebivalištu i boravištu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, u upravnom postupku utvrditi pravo na navedeno oslobođenje i poreznim obveznicima koji će podnošenjem obrasca za priznavanje prava u posebnom postupku na Obrascu ZPP-DOH do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu ili najkasnije do propisanog roka za podnošenje prigovora (31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu) dokazivati to pravo.

Nadalje, utjecaj inflacije na raspoloživi dohodak građana Republike Hrvatske i dalje opterećuje dohodak građana u okviru trenutno propisanih neoporezivih dijelova dohotka te porezne osnovice za primjenu niže stope zbog čega se ukazala potreba za dodatnim poreznim rasterećenjem odnosno povećanjem iznosa osnovnog osobnog odbitka, osobnog odbitka za uzdržavane članove, uzdržavanu djecu i invalidnost.

Stoga se predlaže povećati propisani iznos osnovnog osobnog odbitka s 560,00 eura na iznos od 600,00 eura te iznose osobnog odbitka za uzdržavanu djecu, uzdržavane članove i invalidnost primjenom postojećih koeficijenata na povećani iznos osnovnog osobnog odbitka kako je prikazano u nastavku:

		TREKUTNO STANJE	PREMA ODREDBAMA OVOG PRIJEDLOGA ZAKONA
		osnovni osobni odbitak 560 EUR	osnovni osobni odbitak 600 EUR
Osnova	Koeficijent		

Uzdržavani član	0,5	280,00	300,00
1. dijete	0,5	280,00	300,00
2. dijete	0,7	392,00	420,00
3. dijete	1,0	560,00	600,00
4. dijete	1,4	784,00	840,00
5. dijete	1,9	1.064,00	1.140,00
6. dijete	2,5	1.400,00	1.500,00
7. dijete	3,2	1.792,00	1.920,00
8. dijete	4,0	2.240,00	2.400,00
9. dijete	4,9	2.744,00	2.940,00
Invalidnost	0,3	168,00	180,00
Invalidnost 100%	1,0	560,00	600,00

Povećanje osnovnog osobnog odbitka imalo bi i manji utjecaj na povećanje iznosa određenih neoporezivih naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka koje poslodavac može isplatiti svojim radnicima, a koji se utvrđuju primjenom propisanih koeficijenta na osnovni osobni odbitak. Tako bi se primjerice iznos potpore zbog invalidnosti radnika povećao s 560,00 eura godišnje na 600,00 eura godišnje, na isti način i u istom iznosu povećao bi se i iznos potpore zbog neprekidnog bolovanja radnika dužeg od 90 dana. Iznos otpremnine prilikom odlaska u mirovinu, primjerice, povećao bi se s 1.400,00 eura na 1.500,00 eura. Iznos naknade za odvojeni život od obitelji povećao bi se s 280,00 eura mjesečno na 300,00 eura mjesečno dok bi se primjerice, iznos novčane nagrade za radne rezultate povećao s 1.120,00 eura godišnje na 1.200,00 eura godišnje.

Nadalje, uslijed pozitivnog trenda rasta plaća, a uz predložene zakonske izmjene u vidu povećanja iznosa osobnog odbitka, očekuje se porast broja onih poreznih obveznika na koje bi se primjenjivala viša stopa poreza na dohodak. Stoga, s ciljem poticanja konkurentnosti visokoobrazovanih hrvatskih radnika na tržištu rada odnosno kako bi se stvorili povoljniji uvjeti za poslodavce da zadrže stručnu radnu snagu u Republici Hrvatskoj te da se nastavi daljnji trend rasta plaća predlaže se povećati iznos godišnje porezne osnovice za primjenu više stope poreza na dohodak s 50.400,00 eura na 60.000,00 eura odnosno iznos mjesečne porezne osnovice s 4.200,00 eura na 5.000,00 eura.

Nadalje, posljednjim izmjenama propisa o porezu na dohodak započelo je usmjeravanje u određivanju poreznih stopa na jedinice lokalne samouprave kojima je dana autonomija na način da samostalno svojim odlukama upravljaju visinom poreznih stopa za sve godišnje dohotke odnosno za tzv. „aktivne dohotke“ vodeći se pritom osnovnim načelima oporezivanja. Pritom se zakonski određuje raspon viših i nižih poreznih stopa, ovisno o veličini jedinice lokalne samouprave, prema kojem jedinice lokalne samouprave određuju visine poreznih stopa čime im se omogućava zadržavanje željene razine prihoda ovisno i u skladu s njihovim potrebama. Odluka jedinica lokalne samouprave o visini godišnjih stopa poreza na dohodak objavljuje se u „Narodnim novinama“ te se može mijenjati najkasnije do kraja studenog tekuće godine s primjenom od 1. siječnja iduće godine, odnosno do donošenja nove odluke. U slučaju da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku u propisanom roku, primjenjuju se porezne stope u visini od 20% i 30%.

S ciljem dodatnog rasterećenja dohotka predlaže se propisati izmijenjeni raspon niže i više stope godišnjeg poreza na dohodak, a o kojima odlukom odlučuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Budući da se predloženim izmjenama gornja granica u

rasponima za niže i više stope godišnjeg poreza na dohodak mijenja odnosno smanjuje u odnosu na trenutno propisanu, očekuje se dodatno smanjenje poreznog opterećenja dohotka građana. Naime, svaka jedinica lokalne samouprave koja je odlukom propisala poreznu stopu izvan predloženog raspona odnosno u visini trenutno propisanih gornjih granica, zbog prilagodbe novo propisanom rasponu, mora donijeti novu odluku o visini porezne stope koja će biti niža od trenutno propisane. Također se predlaže prilagoditi godišnju poreznu osnovicu na koju se primjenjuje niža i viša stopa poreza na dohodak u slučaju da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku o visini godišnjih stopa u propisanom roku prema predloženim iznosima, točnije, povećati istu s 50.400,00 eura na 60.000,00 eura. Isto će dovesti do manjeg obuhvata poreznih obveznika koji podliježu oporezivanju po višoj poreznoj stopi čime će se dodatno smanjiti porezno opterećenje te povećati neto primanja odnosno raspoloživi dohodak poreznih obveznika.

Dodatnim rasterećenjem od oporezivanja godišnjih dohodaka povećanjem neoporezivog dijela dohotka (osnovnog osobnog odbitka, osobnog odbitka za uzdržavane članove, uzdržavanu djecu i invalidnost), izmijenjenim rasponima niže i više stope godišnjeg poreza na dohodak, a o kojoj odlukom odlučuje predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave i povećanjem porezne osnovice za primjenu niže stope smanjiti će se utjecaj inflacije na raspoloživi dohodak građana Republike Hrvatske. Naime, povećanje iznosa osnovnog osobnog odbitka te iznosa osobnog odbitka za uzdržavane članove i invalidnost kao i povećanje praga za primjenu niže stope godišnjeg poreza na dohodak dovest će do manjeg obuhvata poreznih obveznika koji podliježu oporezivanju po višoj poreznoj stopi čime se dodatno smanjuje porezno opterećenje i povećavaju neto primanja odnosno raspoloživi dohodak poreznih obveznika koji je između ostalog od utjecaja na povećanje potrošnje. Budući da bi navedene odredbe stupile na snagu 1. siječnja 2025. iste bi se primijenile pri prvom obračunu i isplati plaće u siječnju 2025. godine kada se, u najvećem broju slučajeva, isplaćuje plaća za rad u prosincu 2024. godine.

Turizam je u Republici Hrvatskoj prostorno neravnomjerno razvijen, posebice turizam u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske u odnosu na primorski dio te su postojeći resursi i atrakcije u kontinentalnom dijelu zemlje nedovoljno iskorišteni. To dovodi do stvaranja nepravednog tretiranja u oporezivanju fizičkih osoba koje ostvaruju primitke od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova u odnosu na stupanj turističke razvijenosti jedinica lokalne samouprave. Stoga je uočena potreba za stvaranjem pravednijeg poreznog sustava u oporezivanju fizičkih osoba koje ostvaruju primitke od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova odnosno iznalaženja rješenja kojim bi se primici koje fizičke osobe ostvaruju po toj osnovi oporezivali ovisno o stupnju turističke razvijenosti jedinica lokalne samouprave, a koji se određuje prema propisima o turizmu. Korištenjem indeksa turističke razvijenosti jedinice lokalne samouprave pri oporezivanju fizičkih osoba koje ostvaruju primitke od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova bi se na temelju kvalitetnijeg i preciznijeg definiranja stupnja turističke razvijenosti odnosno boljeg ocjenjivanja neravnomjernosti turističke razvijenosti efikasnije vodila i porezna politika oporezivanja takve imovine. Budući da je indeks turističke razvijenosti pojedine jedinice lokalne samouprave temeljen na stvarnim brojkama (primjerice: ukupan broj posjetitelja, broj turističkih dolazaka, noćenja, smještaja i sl.) isti relevantno odražava pravo stanje i rangira jedinice lokalne samouprave prema tom indeksu u pet kategorija od najrazvijenije do nerazvijene (I., II., III., IV. i 0). U kategoriju I. svrstane su turistički najrazvijenija područja, a u kategoriju 0 najslabije razvijena područja. Naime, iako je trenutno utvrđena granica visine paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici od 19,91 do 199,08 eura,

uvidom u donesene odluke jedinica lokalne samouprave s visinama poreza samo se u 6% odluka jedinica lokalne samouprave primjenjuje najviše propisana visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u iznosu 199,08 eura. S druge strane, u 80% odluka jedinica lokalne samouprave primjenjuju se niže visine propisanog paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici od toga 34% primjenjuje najniže propisanu visinu paušalnog poreza u iznosu 19,91 eura. Navedeno pokazuje neravnomjerno oporezivanje djelatnosti iznajmljivanja u turizmu pri čemu kod utvrđivanja visine paušalnog poreza ne uzimaju u obzir stvarni turistički pokazatelji određene jedinice lokalne samouprave. Isto tako, uočena je potreba za postizanjem veće pravednosti u oporezivanju dohotka od imovine po osnovi korištenja nekretnina obzirom na različito uređenje poreznog tretmana dohotka ostvarenog po osnovi najma i dohotka ostvarenog po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova. Naime, porezno opterećenje dohotka ostvarenog od najma iznosi 8,4%, a dohotka ostvarenog po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova 2% što posljedično dovodi do veće usmjerenosti u pružanje usluga iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova. S druge strane ukazala se potreba za poticanjem mjera kojima će se omogućiti priuštivo stanovanje te je stoga kako bi se postigla veća pravednost u oporezivanju i utjecalo na stvaranje stabilnih stambenih uvjeta za obitelji i zaposlene osobito u područjima s izraženom sezonalnošću najma, potrebna je promjena u tom dijelu.

Upravo iz tog razloga predlažu se nove granice iznosa paušalnog poreza po krevetu odnosno smještajnoj jedinici raspisane u četiri kategorije utvrđene prema indeksu turističke razvijenosti lokalne samouprave. Prelaskom na model paušalnog oporezivanja temeljen na visini poreza utvrđenoj prema indeksu turističke razvijenosti u poreznom sustavu zadržava se jednostavnost u oporezivanju ove vrste ostvarivanja prihoda, ali se istovremeno postiže veća pravednost jer se stvara razlika u poreznom opterećenju ovisno o mogućnosti ostvarivanja prihoda. Time se postižu stabilniji stambeni uvjeti za obitelji i zaposlene u područjima s izraženom sezonalnošću najma. S obzirom da je važećim Zakonom o porezu na dohodak propisan rok donošenja odluka predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave kojima će se propisati visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno po smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj do 15. prosinca zbog kratkoće vremenskog perioda za donošenje novih odluka predlaže se prilagođavanje tog roka za 2025. godinu odnosno propisivanje obveze donošenja odluke za 2025. godinu najkasnije do 28. veljače 2025., a koje je u istom roku potrebno dostaviti Poreznoj upravi.

Budući da je osnovni cilj izmjena svih poreznih propisa smanjivanje poreznog opterećenja rada i prebacivanje tereta oporezivanja na imovinu i dohotke ostvarene po osnovi imovine doći do povećanja poreznog opterećenja dohotka ostvarenog po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova no ono će i dalje biti poprilično povoljno u odnosu na oporezivanje ostalih izvora dohotka.

Obzirom da je prema trenutno važećim propisima o porezu na dohodak pripadnost poreza na dohodak utvrđenog na primitke ostvarene po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, a koji je utvrđen u paušalnom iznosu, određena prema mjestu gdje se nekretnina/smještajna jedinica nalazi, a pripadnost poreza na dohodak utvrđenog na primitke ostvarene po osnovi najma/zakupa nekretnina prema prebivalištu poreznog obveznika te uzevši u obzir činjenicu da se pri pružanju usluga po obje osnove koriste resursi jedinica lokalne samouprave, ukazala se potreba i za izmjenom propisa u tom dijelu odnosno za izjednačavanjem pripadnosti prihoda poreza na dohodak po osnovi najma i zakupa nekretnina i pripadnosti prihoda po osnovi obavljanja djelatnosti iznajmljivanja i

organiziranja smještaja u turizmu. Naime, upravo ulaganjima jedinica lokalne samouprave u poslovnu i turističku infrastrukturu stvaraju se preduvjeti za kvalitetniji razvoj pojedinog područja što omogućuje ostvarivanje viših primitaka građana po osnovi najma i zakupa nekretnina na njihovom području bez obzira na prebivalište građana, a time i posljedično jačanja prihoda od poreza na dohodak jedinica lokalne samouprave po toj osnovi s obzirom da se nekretnine nalaze na njihovom području.

Prema trenutnim odredbama porez na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava utvrđuje se nastankom dvije situacije: otuđenjem nekretnine ili imovinskog prava u roku kraćem od dvije godine od dana nabave i otuđenjem više od tri nekretnine ili imovinskih prava iste vrste u razdoblju od pet godina od dana njihovog stjecanja te sukladno tome dio poreznih obveznika (koji ostvaruju dohodak po toj osnovi) nije obuhvaćen oporezivanjem. Naime, dohodak od otuđenja je oporeziv ako postoji pozitivna razlika između ostvarenog primitka prilikom otuđenja nekretnine ili imovinskog prava utvrđenog prema njihovoj tržišnoj vrijednosti i njihove nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda. Za svaku od navedenih situacija primjenjuju se različita pravila utvrđivanja porezne obveze i oslobođenja od porezne obveze koje usložnjavaju sustav oporezivanja i utvrđivanja porezne obveze. Stoga se ukazala potreba za ujednačavanjem postupanja pri utvrđivanju poreza na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava odnosno izjednačavanjem pravila za utvrđivanje porezne obveze i primjenu oslobođenja u obje situacije. Navedeno se odnosi na priznavanje troškova ulaganja i otuđenja za koje porezni obveznik posjeduje vjerodostojne isprave u obje situacije te primjenu oslobođenja od plaćanja poreza u slučajevima ako je nekretnina služila za stanovanje poreznom obvezniku ili uzdržanim članovima njegove uže obitelji, ako se nekretnine izvlašćuju na temelju posebnog zakona, ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji, te između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka i ako je otuđenje u neposrednoj vezi s nasljeđivanjem nekretnina i imovinskih prava u obje situacije. Ujednačavanjem postupanja pri utvrđivanju porezne obveze i primjenu oslobođenja kod obje situacije ostvarivanja dohotka od otuđenja nekretnina ili imovinskih prava otkloniti će se nejasnoće u provedbi odredbi kojima je uređeno utvrđivanje porezne obveze po osnovi tako ostvarenog dohotka i doprinijeti većoj pravednosti u oporezivanju.

Nadalje, kod dohotka od otuđenja nekretnina do sada je zakonom bio propisan samo dan nabave nekretnine međutim predlaže se dodati i dan kada je nekretnina osposobljena za upotrebu, budući da je taj podatak bitan kod utvrđivanja porezne obveze, jer nije polazište uvijek dan nabave iz kupoprodajnog ugovora već je u slučaju izgradnje, rekonstrukcije, promjene oblika i namjene nekretnine bitan dan osposobljavanja nekretnine za upotrebu. Trenutno je navedeno propisano pravilnikom o porezu na dohodak stoga se predlaže radi pravne sigurnosti i jasnoće navedeno propisati zakonom. Također bi se propisalo i izuzeće koje se odnosi na oslobođenje od oporezivanja u slučaju kada porezni obveznik nekretnine stečene od bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji, razvedenih bračnih drugova ako je isto u neposrednoj vezi s razvodom braka te nasljeđivanjem otuđi u izmijenjenom obliku ovisno o njihovim obilježjima i namjenama. Time bi se oporezivanjem obuhvatilo sve one građane koji primjerice tako stečenu nekretninu ulože svoja novčana sredstva i preurede odnosno daju joj dodatnu vrijednost sve s ciljem njezine daljnje preprodaje i ostvarivanja zarade, što se može smatrati poslovnim ulaganjem pa je samim time nužno njezino oporezivanje.

III. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom predlaže se propisati da se pripadnost poreza na dohodak po osnovi ostvarenog dohotka od imovine na temelju najma ili zakupa nekretnina i dohotka od iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova određuje prema mjestu gdje se nekretnina/smještajna jedinica nalaze odnosno predlaže se izjednačiti pripadnost prihoda poreza na dohodak ostvarenih po osnovi najma i zakupa nekretnina s pripadnosti prihoda poreza na dohodak po osnovi dohotka od iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova obzirom da se pri pružanju usluga po obje osnove koriste resursi jedinica lokalne i područne samouprave.

Uz članak 2.

Ovim člankom predlaže se povećati iznos osnovnog osobnog odbitka s 560,00 eura na 600,00 eura te osobnog odbitka za uzdržavane članove, uzdržavanu djecu i invalidnost primjenom postojećih koeficijenata na povećani iznos osnovnog osobnog odbitka. Predloženo će se primijeniti već pri obračunu plaće za mjesec prosinac 2024. godine koja će se isplatiti u siječnju 2025. godine.

Također, predlaže se pojasniti da se mogućnost uvećanja osnovnog osobnog odbitka u visini 1,0 osobnog odbitka po osnovi invalidnosti odnosi i na korisnike prava na inkluzivni dodatak utvrđen temeljem Zakona o inkluzivnom dodatku.

Uz članak 3.

Ovim člankom predlaže se povećati godišnju poreznu osnovicu na koju se primjenjuju niža i viša stopa poreza na dohodak s 50.400,00 eura na 60.000,00 eura što će dovesti do manjeg obuhvata poreznih obveznika koji podliježu oporezivanju po višoj poreznoj stopi čime će se dodatno smanjiti porezno opterećenje te povećati neto primanja odnosno raspoloživi dohodak poreznih obveznika.

Uz članak 4.

Ovim člankom predlaže se propisati izmijenjeni raspon niže i više porezne stope, a o kojoj odlukom odlučuje predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave na prijedlog izvršnog tijela i to na način da se gornje granice propisanih raspona smanjuju za nižu stopu: s 22 % na 20 %, s 22,40 % na 21 %, s 23 % na 22 % i s 23,6 % na 23 % te za višu stopu: s 33 % na 30 %, s 33,6 % na 31 %, s 34,5 % na 32 % i s 35,4 % na 33 % čime će se dodatno smanjiti porezno opterećenje za građane s obzirom da jedinica lokalne samouprave koja je odlukom propisala poreznu stopu izvan predloženog raspona odnosno u visini trenutno propisanih gornjih granica, zbog prilagodbe novo propisanom rasponu, mora donijeti novu odluku o visini porezne stope koja će biti niža od trenutno propisane.

Također se predlaže povećati godišnju poreznu osnovicu na koju se primjenjuje niža i viša stopa poreza na dohodak u slučaju da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku o visini godišnjih stopa u propisanom roku i to s 50.400,00 eura na 60.000,00 eura. Isto će dovesti do manjeg obuhvata poreznih obveznika koji podliježu oporezivanju po višoj poreznoj stopi čime će se dodatno smanjiti porezno opterećenje te povećati neto primanja odnosno raspoloživi dohodak poreznih obveznika.

Uz članak 5.

Ovim člankom predlaže se povećati mjesečnu poreznu osnovicu na koju se primjenjuju niža i viša stopa poreza na dohodak s 4.200,00 eura na 5.000,00 eura što će dovesti do manjeg obuhvata poreznih obveznika koji podliježu oporezivanju po višoj poreznoj stopi čime će se

dotatno smanjiti porezno opterećenje te povećati neto primanja odnosno raspoloživi dohodak poreznih obveznika.

Uz članak 6.

Ovim člankom predlaže se dodatno nomotehnički urediti odredbu koja se odnosi na način utvrđivanja predujma poreza na dohodak od drugog dohotka. Naime, pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od drugog dohotka ne priznaje se osobni odbitak poreznog obveznika što je utvrđeno Pravilnikom o porezu na dohodak. Međutim, radi pravne sigurnosti i jasnoće predlaže se navedeno propisati zakonom.

Uz članak 7.

Ovim člankom predlaže se propisati da se fizičkim osobama - državljanima Republike Hrvatske s prebivalištem i boravištem u Republici Hrvatskoj koje su najmanje dvije godine neprekidno boravile u inozemstvu, a koje nisu po nalogu tuzemnog poslodavca izaslane na rad u inozemstvo, godišnji porez na dohodak koji se utvrđuje prema propisanoj poreznoj osnovici umanjuje za 100 % razmjernog dijela porezne obveze koja se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada - plaću u razdoblju pet godina što će dovesti do povećanja njihovih neto primanja odnosno raspoloživog dohotka poreznih obveznika te utjecati na stvaranje poticajnog okruženja za zapošljavanje i ostanak iseljenih hrvatskih državljana u Republici Hrvatskoj te doprinijeti jačanju demografske slike zemlje.

Radi postizanja legitimnih demografskih ciljeva koji su u općem/javnom interesu te potreba tržišta rada, Ustavom Republike Hrvatske je dana ovlast Hrvatskome saboru da samostalno, u skladu s Ustavom i zakonom, odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj. Programom Vlade 2024.-2028. želi se zaustaviti iseljavanje i potaknuti povratak hrvatskih državljana. Navedena ustavna ovlast daje mogućnost zakonodavcu mijenjati te dopunjavati već postojeća zakonska uređenja, odnosno uređivati ih na različite načine ovisno o različitim okolnostima i s ciljem ispunjenja nefiskalnih ciljeva države (socijalnih, gospodarskih, demografskih, pronatalitetnih, obrazovnih i dr.). Poticanje povratka iseljenika i njihovo zaposlenje može pridonijeti rastu gospodarstva, a njihovo plaćanje doprinosa pridonijet će povećanju mirovina i financiranju zdravstva.

Predložena porezna olakšica usmjerena je na povratak iseljenih hrvatskih državljana u Republiku Hrvatsku te će prema predloženom sve fizičke osobe – povratnici koji ispunjavaju propisane uvjete ostvariti pravo na umanjenje porezne obveze po osnovi ostvarenog dohotka od nesamostalnog rada na području cijele Republike Hrvatske što je razmjerno svrsi koja se time želi postići, a to je:

- stvaranje poticajnog okruženja za povratak hrvatskih iseljenika
- demografski opstanak te ispunjenje ciljeva pronatalitetne politike što će doprinijeti gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, održivosti mirovinskog i zdravstvenog sustava te vitalnost urbanih i ruralnih sredina zemlje.

Nadalje, predloženo umanjenje Porezna uprava bi utvrđivala po službenoj dužnosti u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak temeljem podataka iz evidencije prijave prebivališta i boravišta građana Ministarstva unutarnjih poslova. Navedeno umanjenje primjenjuje se na fizičke osobe hrvatske iseljenike i njihove potomke u prekomorske i europske države sukladno posebnom propisu kojim se uređuju odnosi Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske te hrvatske iseljenike, članove obitelji hrvatskih iseljenika, potomke hrvatskih iseljenika ili članove obitelji potomaka hrvatskih iseljenika u prekomorske države utvrđene sukladno tim propisom, a kojima je odobren privremeni boravak u svrhu useljavanja i povratka hrvatskog iseljeničtva ili im je odobren stalni boravak sukladno Zakonu o strancima. Iznimno, Porezna uprava će, osim temeljem podataka iz zbirke podataka o prebivalištu i boravištu Ministarstva unutarnjih

poslova, u upravnom postupku utvrditi pravo na navedeno oslobođenje i poreznim obveznicima koji će podnošenjem obrasca za priznavanjem prava u posebnom postupku na Obrascu ZPP-DOH do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu ili najkasnije do propisanog roka za podnošenje prigovora (31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu) dokazivati to pravo.

Također, predlaže se pravilnikom detaljnije propisati ostvarivanje prava na umanjenja i primjene umanjenja propisanih ovim člankom te način provedbe ovoga članka.

Uz članak 8.

Ovim člankom predlaže se propisati tko se smatra poreznim obveznikom kojemu se dohodak od imovine po osnovi iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova može utvrđivati u paušalnom iznosu. Naime, propisani porezni tretman može se primijeniti na dohodak ostvaren po osnovi iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova kada se, sukladno odredbama zakona kojima se uređuje ugostiteljska djelatnost, fizičkoj osobi – građaninu, iznajmljivaču rješenjem nadležnog ureda odobri pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu.

Također, predlaže se propisati da je u slučaju iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave obvezno donijeti odluku kojom će propisati visine paušalnog poreza po krevetu/smještajnoj jedinici u kampu/smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj sukladno kategoriji u koju je jedinica lokalne samouprave razvrstana prema indeksu turističke razvijenosti utvrđenom za prethodnu godinu sukladno posebnom propisu, a u granicama propisanim Zakonom. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o visini paušalnog poreza po krevetu/smještajnoj jedinici u kampu/smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj na prijedlog izvršnog tijela. Isto tako, predlaže se propisati visine paušalnog poreza po krevetu/smještajnoj jedinici u kampu/smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj u slučaju da predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave o istoj ne donese odluku.

Sukladno navedenome, predlaže se nomotehnički urediti odredbe ovoga članka.

Uz članak 9.

Ovim člankom predlaže se propisati da se i u slučajevima otuđenja nekretnine u roku od dvije godine od dana stjecanja troškovi ulaganja za koje porezni obveznik posjeduje vjerodostojne isprave mogu odbiti kao izdaci, te da se danom stjecanja u slučajevima izgradnje, rekonstrukcije te promjene oblika i namjene nekretnina smatra dan kada su nekretnine osposobljene za uporabu.

Nadalje, predlaže se dopuniti odredbu u kojim se sve slučajevima dohodak od otuđenja ne oporezuje odnosno, izjednačiti izuzeća od oporezivanja u slučaju otuđenja nekretnine u roku od dvije godine od dana stjecanja sa slučajevima otuđenja više od tri nekretnine u roku od pet godina od dana stjecanja i obrnuto.

Također, predlaže se dopuniti odredbu na način da se propiše da se izuzeće od oporezivanja između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih uzdržavanih članova, između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka, te ako je otuđenje u neposrednoj vezi s nasljeđivanjem nekretnina i imovinskih prava ne odnosi na slučaj kada porezni obveznik stečene nekretnine otuđi u izmijenjenom obliku ovisno o njihovim obilježjima i namjenama, odnosno kada je očita namjera poreznog obveznika za stjecanjem prihoda. Primjerice, u situaciji kada porezni obveznik naslijedi zemljište (za slučaj nasljeđivanja propisano je izuzeće od oporezivanja) na kojem potom izgradi četiri apartmana koja otuđi u roku od pet godina ne bi se primjenjivalo propisano izuzeće od oporezivanja već

bi opisana situacija bila oporeziva porezom na dohodak od otuđenja nekretnina budući da je naslijeđena nekretnina izmijenjena ovisno o obilježjima i namjeni.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuje se kako se smatra da je ostvarena najamnina i zakupnina i u slučaju kada je nekretnina i/ili pokretnina predana na uporabu ili korištenje drugoj osobi bez isprave o nastanku ili promjeni činjenica vezanih za ostvarivanje najamnine i zakupnine nekretnina i pokretnina (ugovora o najmu ili zakupu).

Također, propisuju se iznimke u slučaju kada je nekretnina ili pokretnina predana na uporabu ili korištenje bez isprave o nastanku ili promjeni činjenica vezanih za ostvarivanje najamnine i zakupnine (ugovora o najmu ili zakupu) sljedećim osobama: njegovom bračnom drugu, njegovom krvnom srodniku u ravnoj liniji, u pobočnoj liniji do drugog stupnja, po tazbini do istog stupnja bez obzira je li brak prestao ili nije, posvojitelju, posvojeniku, skrbniku, osobi pod skrbništvom te osobi koja s njime živi u zajedničkom kućanstvu.

Sukladno navedenome, predlaže se nomotehnički urediti odredbu.

Uz članak 11.

Ovim se člankom predlaže dopuniti odredbu propisivanjem roka plaćanja godišnjeg poreza na dohodak od imovine po osnovi iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova. Propisuje se da se utvrđeni godišnji porez na dohodak plaća tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja.

Također, predlaže se prilagoditi odredbu vezano za nastanak obveze za promjenom načina oporezivanja dohotka ostvarenog po osnovi imovine koji se oporezuje paušalno odnosno prelaska sa paušalnog oporezivanja na oporezivanje na temelju poslovnih knjiga obzirom na izmjene posebnog propisa kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost. Propisuje se da porezni obveznik koji utvrđuje i plaća porez na dohodak u paušalnom iznosu te tijekom mjeseca ostvari primitke po toj osnovi iznad iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost, dohodak i porez na dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu do kraja tog mjeseca. Međutim, u slučaju kada je taj uvjet vezan za ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost ispunjen tijekom zadnjeg mjeseca poreznog razdoblja tj. mjeseca prosinca, dohodak i porez na dohodak utvrđuje se u paušalnom iznosu do dana ispunjenja uvjeta.

Isto tako, predlaže se pravilnikom jasnije propisati evidencije i izvješća u svezi s paušalnim oporezivanjem djelatnosti iznajmljivanja kuća, stanova, soba i postelja te objekata za robinzonski smještaj putnicima i turistima i organiziranja kampova te kriterije i postupke po kojima će predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom propisati visine paušalnog poreza na dohodak u Zakonom predviđenom rasponu.

Uz članak 12.

Ovim člankom se, radi usklađenja s nomotehničkim izmjenama u članku 46. Zakona, predlaže nomotehnički urediti odredba kojom se propisuje novčana kazna za fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, a koja u propisanom roku ne uplati ili uplati manji porez po godišnjoj poreznoj prijavi.

Uz članak 13.

Ovim člankom predlaže se u cijelom tekstu Zakona, radi prilagodbe izričaja zakonu kojim se uređuje ugostiteljska djelatnost, nomotehnički urediti odredbe u kojima se koristi izričaj: „iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova“.

Uz članak 14.

Ovim člankom predlaže se propisati da su jedinice lokalne samouprave kod kojih su trenutno propisane stope poreza na dohodak izvan raspona stopa predloženih ovim Zakonom, dužne donijeti novu odluku o visini stopa poreza na dohodak i objaviti je u „Narodnim novinama“ najkasnije do 28. veljače 2025. Visine poreznih stopa utvrđene tom odlukom primijenit će se pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada i drugog dohotka od 1. ožujka 2025., a u postupku godišnjeg obračuna poreza na dohodak za cijelo porezno razdoblje 2025. godine. Do donošenja i primjene nove odluke o visini stopa poreza na dohodak, primijenit će se odluka donesena sukladno članku 19.a stavku 2. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.).

Također, predlaže se propisati da za 2025. godinu poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina zbog različitog poreznog opterećenja koje će proizaći radi primjene različitih odluka o visini stopa poreza na dohodak može, ali nije u obvezi, izvršiti godišnji obračun poreza na dohodak za radnike i druge fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada na način propisan člankom 47. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.), budući da će Ministarstvo financija, Porezna uprava isto učiniti po službenoj dužnosti.

Uz članak 15.

Ovim člankom predlaže se propisati da su jedinice lokalne samouprave obvezne za 2025. godinu donijeti odluke kojima će se propisati visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno po smještajnoj jedinici za robinzonski smještaj u rasponima predloženima ovim Zakonom i to do 28. veljače 2025. te ih u istom roku dostaviti Poreznoj upravi. Ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku u propisanom roku, visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu odnosno po smještajnoj jedinici za robinzonski smještaj odredit će se sukladno iznosima predloženim ovim Zakonom.

Uz članak 16.

Ovim člankom predlaže se propisati da će se dohodak ostvaren do 31. prosinca 2024. oporezivati po Zakonu o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22. i 114/23.).

Uz članak 17.

Ovim člankom predlaže se propisati da će ministar financija uskladiti provedbene propise i to: Pravilnik o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 10/17., 128/17., 106/18., 1/19., 80/19., 1/20., 74/20., 1/21., 102/22., 112/22., 156/22., 1/23., 3/23. - ispravak, 56/23. i 143/23.), Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti („Narodne novine“, br. 1/20., 1/21., 156/22., 15/23. i 1/24.) i Pravilnik o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu („Narodne novine“, br. 1/19., 1/20., 1/21., 156/22. i 1/24.) s odredbama Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Uz članak 18.

Ovim člankom predlaže se propisati da će Ministarstvo financija u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti vrednovanje ovoga Zakona.

Uz članak 19.

Propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Obzirom na predložene promjene u vezi povećanja osnovnog osobnog odbitka i osobnih odbitaka za uzdržavane članove, podizanja praga za primjenu više porezne stope i promjenu raspona poreznih stopa tj. smanjenje stopa poreza na dohodak, procjenjuje se da će isto imati financijski učinak na proračune jedinica lokalne samouprave odnosno smanjenje prihoda u proračunima jedinica lokalne samouprave s osnove poreza na dohodak za oko 223,9 milijuna eura.

U vezi promjena koje se odnose na izmjene visine paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu učinak na proračune jedinica lokalne samouprave se ne može procijeniti obzirom da će visina paušalnog poreza ovisiti o odlukama koje donesu njihova predstavnička tijela i o kategoriji u koju će pripasti pojedina jedinica lokalne samouprave s obzirom na njezin indeks turističke razvijenosti na osnovu koje se utvrđuje visina paušalnog poreza u propisanim granicama.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOMOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona, koji je raspravljen u prvom čitanju u Hrvatskome saboru, u tekstu Konačnog prijedloga zakona predlagatelj je izvršio sljedeće izmjene:

Prihvaćena je primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora za nomotehničkom doradom izričaja i to na način da su sadržajno spojene odredbe stavaka 6. i 7. u članku 8. te je doraden izričaj stavka 1. u članku 9.

Predlagatelj je izmijenio odredbu na način da je:

- U članku 2. stavku 3. točki 13., kojom se uređuje pravo na uvećanje osobnog odbitka, dodao je odredbu kojom su obuhvaćeni i korisnici prava na inkluzivni dodatak.
- U članku 4. dodao je odredbu kojom je pojašnjeno tko može biti predlagatelj odluka koje donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.
- U članku 7. dodao je odredbu kojom je pojašnjeno da se predložena odredba o umanjenju porezne obveze primjenjuje i na fizičke osobe hrvatske iseljenike, članove obitelji hrvatskog iseljenika, potomke hrvatskog iseljenika ili članove obitelji potomka hrvatskog iseljenika u prekomorske države utvrđene sukladno posebnom propisu, a kojima je odobren privremeni boravak u svrhu useljavanja i povratka hrvatskog iseljništva ili im je odobren stalni boravak sukladno Zakonu o strancima. Također, dodao je odredbu kojom je dana ovlast ministru financija za detaljnijim propisivanjem ostvarivanja prava na umanjenje porezne obveze i primjene umanjenja propisanih tim člankom te način provedbe toga članka.
- U članku 8. dodao je odredbu kojom je pojašnjeno tko sve može biti predlagatelj odluka koje donose predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave te je pojašnjeno unutar kojeg raspona jedinice lokalne samouprave donose odluke za kategoriju jedinica lokalne samouprave koja prema indeksu turističke razvijenosti spadaju u 0 - tu kategoriju. Također, predlagatelj je smanjio donju granicu propisanih raspona paušalnog poreza na dohodak za I. i II. kategoriju jedinice lokalne samouprave prema indeksu turističke razvijenosti i to u I. kategoriji sa 150,00 eura na 100,00 eura, a u II. Kategoriji sa 100,00 eura na 70,00 eura. Također, sukladno tome smanjen i iznos paušalnog poreza u slučaju kada jedinica lokalne samouprave ne donese odluku u

propisanom roku i to u I. kategoriji sa 225,00 eura na 200,00 eura, a u II. Kategoriji sa 150,00 eura na 135,00 eura. U članku su izvršena određena nomotehnička usklađenja.

- U članku 11. dodao je odredbu kojom je pojašnjen način postupanja fizičkih osoba u slučaju ispunjenja uvjeta za ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost tijekom mjeseca.
- U članku 14. dodao su odredbe kojima je pojašnjeno postupanje poreznih obveznika do donošenja i primjene odluka o visini poreznih stopa koje su izvan granica propisanih člankom 4. ovoga Zakona kao i postupanje u svezi godišnjeg obračuna u tom slučaju.
- U članku 15. je izvršio određena nomotehnička usklađenja.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Tijekom rasprave o Prijedlogu zakona u prvom čitanju Hrvatskoga sabora iznijeti su prijedlozi koji nisu prihvaćeni. U nastavku se navode prijedlozi te razlozi zašto isti nisu prihvaćeni.

Prijedlog zastupnika Borisa Lalovca u ime Kluba zastupnika SDP-a za povećanjem plaće instrumentom povezivanja odnosa poreza na dobit sa porezom na dohodak na plaće te stimuliranjem poduzetnika na način da će ukoliko isti povećaju plaće svojim radnicima plaćati manji porez na dobit, nije prihvaćen obzirom da se visina bruto plaće kao i porez na dobit ne uređuju odredbama Zakona o porezu na dohodak.

Prijedlog zastupnika Borisa Lalovca u ime Kluba zastupnika SDP-a, zastupnika Damira Bakića u ime Kluba zastupnika Možemo, zastupnika Nine Raspudića u ime Kluba nezavisnih zastupnika, zastupnice Barbare Antolić Vupore i zastupnika Marina Živkovića za oslobođenjem od plaćanja poreza na dohodak na mirovine odnosno zastupnika Miroslava Marković za povećanjem osobnog odbitka umirovljenicima nisu prihvaćeni obzirom da u sustavu poreza na dohodak već postoji porezna olakšica za umirovljenike u obliku umanjenja porezne obveze po osnovi mirovine za 50%.

Prijedlog zastupnika Damira Bakića u ime Kluba zastupnika Možemo, zastupnika Nine Raspudića u ime Kluba nezavisnih zastupnika i zastupnika Marina Živkovića za progresivnim oporezivanjem odnosno za uvođenjem više poreznih stopa kojima će se više porezno opteretiti oni s višim primanjima nije prihvaćen obzirom da je u prethodnim krugovima poreznog rasterećenja smanjen broj poreznih stopa i razreda te je ukinuta najviša porezna stopa kako bi se postigla jednostavnost u oporezivanju i smanjilo porezno opterećenje rada te je isto u skladu s preporukama Europske komisije.

Prijedlog zastupnice Sandre Benčić za sintetičkim oporezivanjem dohotka nije prihvaćen obzirom da se prema trenutno važećim odredbama propisa o porezu na dohodak svi izvori godišnjeg dohotka, koji se tijekom godine poreznim obveznicima oporezuju analitički, po isteku godine oporezuju sintetički u godišnjem obračunu poreza na dohodak. Konačan dohodak oporezuje se analitički te isti ne ulazi u godišnji obračun čime je postignuta jednostavnost u oporezivanju i predvidljivost porezne obveze što je u skladu s preporukama Europske komisije.

Prijedlog zastupnika Peđe Grbina te zastupnika Borisa Lalovca ispred Kluba zastupnika SDP-a za povećanjem iznosa osobnog odbitka na način da se isti uskladi sa stopom inflacije nije prihvaćen. Povećanje osnovnog osobnog odbitka dovelo bi u pitanje primjenu načela razmjernosti u oporezivanju porezom na dohodak, a imalo bi neznatan učinak i to samo na dio poreznih obveznika obuhvaćenih oporezivanjem, dok za veći broj poreznih obveznika (koji imaju nisku razinu dohotka) ne bi imalo utjecaja.

Prijedlog zastupnika Marina Živkovića ispred Kluba zastupnika Možemo za uvođenjem univerzalnog dječjeg doplatka ne prihvaća se budući da se ovim propisom ne utvrđuje dječji doplatak.

Vezano za predložene odredbe o oslobođenju od oporezivanja plaća iseljenih hrvatskih državljana na razdoblje od pet godina zastupnik Boris Lalovac ističe pitanje ustavnosti predložene odredbe navodeći primjer razlike u oporezivanju dva građanina (liječnika) od kojih jedan živi i radi u Republici Hrvatskoj, a drugi odlazi u inozemstvo i vraća se nakon dvije godine u Republiku Hrvatsku. Zastupnik Peđa Grbin ističe kako bi se mogao postići suprotan efekt ove predložene odredbe, te da bi svaki građanin (primjerice liječnik) mogao otići raditi u inozemstvo na dvije godine kako bi po povratku ostvario poreznu olakšicu. Zastupnik Miroslav Marković ističe da se porezno oslobođenje za iseljenike ne bi trebalo odnositi samo na iseljene hrvatske državljanke, navodeći primjer deficita liječnika, koje bi se moglo privući iz drugih zemalja, primjerice Njemačke, Austrije ili Makedonije, da dođu živjeti i raditi u Republiku Hrvatsku. Predlagatelj nije prihvatio prijedloge te ističe kako je uvođenje porezne olakšice za iseljene hrvatske državljanke od javnog interesa te prvenstveno ima za cilj poboljšanje demografske slike i ekonomskog stanja države. Tom poreznom olakšicom se također želi prevladati odnosno ublažiti negativna demografska kretanja i kretanja na tržištu rada. Predloženom poreznom olakšicom uvodi se dodatna pogodnost s ciljem privlačenja iseljenih hrvatskih državljana, pri čemu se ne umanjuju prava ili pogodnosti ostalih građana koje su im i do sada bile dostupne. Dakle, ista se temelji se na posebnom društvenom i gospodarskom cilju koja je od javnog interesa i usmjerena na opće dobro, bez narušavanja prava ostalih građana. Također, ističe se kako su važećim Zakonom već propisane porezne olakšice s ciljem ispunjenja nefiskalnih ciljeva države (socijalnih, gospodarskih, demografskih, pronatalitetnih, obrazovnih i dr.) te su iste uz ostalo u funkciji zaštite građana.

Prijedlog zastupnika Damira Bakića u ime Kluba zastupnika Možemo i zastupnika Marina Živkovića za proširenjem kruga poreznih obveznika kojima se utvrđuje dohodak od otuđenja nekretnine, primjerice da se od tog poreza oslobađaju samo oni koji tu nekretninu koja se prodaje imaju u vlasništvu barem osam godina (umjesto trenutno propisane dvije godine) ili u kojoj uzdržavani članovi obitelji neprekidno žive barem tri godine, nije prihvaćen jer bi isto utjecalo na odgodu prodaje nekretnina, a što bi posljedično imalo negativne efekte na priuštivo stanovanje. Intencija zakonodavca je oporezivati građane u slučajevima kada se nekretnina nabavlja s ciljem njene daljnje prodaje u kraćem razdoblju, a pri čemu je ostvaren dohodak (razlika između prodajne i nabavne vrijednosti), produljenjem roka s trenutno propisane dvije godine na više godina bili bi obuhvaćeni i oni građani čiji primarni cilj nije ostvarivanje profita odnosno zarade.

Prijedlog zastupnice Branke Juričev Martinčev za smanjenjem roka vezanog za utvrđivanje dohotka od otuđenja nekretnina s trenutno propisane dvije godine na manje nije prihvaćen obzirom da je intencija propisivanja odredbe kojom je isto uređeno obuhvatiti oporezivanjem dohodak koje fizičke osobe ostvare od prodaje imovine u kratkom roku. Također predloženo

proširenje odredbe o oslobođenju plaćanja poreza na dohodak od otuđenja u slučajevima kada srodnici u 1. liniji (konkretno djeca) otuđuju nekretninu koja je stečena darovanjem od roditelja, a kako bi tako stečenim sredstvima riješili stambeno pitanje nije prihvaćen. Naime, sukladno trenutno propisanim odredbama nekretnina stečena darovanjem oporezuje se u slučaju kada je ista otuđena u roku od dvije godine od dana njezine nabave od strane darovatelja, što znači da predloženo oslobođenje od oporezivanja već postoji u slučajevima kada se otuđuje nekretnina koja je stečena prije više od dvije godine od dana njezine nabave od strane darovatelja, što najčešće i jest slučaj u praksi.

Prijedlog zastupnika Damira Bakića u ime Kluba zastupnika Možemo, zastupnika Marina Živkovića, zastupnice Dušice Radojčić i zastupnika Mate Frankovića za poreznim razlikovanjem malih obiteljskih iznajmljivača koji se turističkim najmom bave u vlastitom domu od velikih serijskih iznajmljivača odnosno za uvođenjem različitog poreznog tretmana domaćina i rentijera nije prihvaćen. Naime, prema trenutno važećim propisima o porezu na dohodak već propisan različit porezni tretman fizičkih osoba koje ostvaruju dohodak od iznajmljivanja, a kojima ostvareni primici po toj osnovi prelaze propisani iznos za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV-a) ili koji su po toj osnovi obveznici PDV-a (primjerice veliki iznajmljivači) od poreznog tretmana fizičkih osoba koje ostvaruju primitke po toj osnovi ispod iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a odnosno koji po toj osnovi nisu u sustavu PDV-a (primjerice mali obiteljski iznajmljivači). Naime, fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od iznajmljivanja, a kojima ostvareni primici po toj osnovi prelaze propisani iznos za obvezni ulazak u sustav PDV-a ili su po toj osnovi obveznici PDV-a imaju obvezu vođenja poslovnih knjiga odnosno za iste nije propisana mogućnost utvrđivanja dohotka i poreza na dohodak u paušalnom iznosu.

Prijedlozi zastupnika Damira Bakića u ime Kluba zastupnika Možemo, zastupnika Marina Živkovića, zastupnice Dušice Radojčić i zastupnika Josipa Borića da se gradovima i općinama ostavi mogućnost da unutar kategorije indeksa turističke razvijenosti (u daljnjem tekstu: ITR-a) kojoj pripadaju izvrše zoniranje na način da manje atraktivnim zonama daju određene popuste i odrede iznos paušalnog poreza na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima ispod donje granice predloženog razreda tog poreza odnosno da se dodatno preispita predloženi model paušalnih razreda, ne prihvaćaju se. Osnovna svrha ITR-a je da se maksimalno iskoriste i ravnomjerno rasporede raspoloživi financijski resursi u svim dijelovima Republike Hrvatske, uz istodobno osiguravanje održivosti turističkih aktivnosti s ekološkog, socijalnog i ekonomskog motrišta. Na ovaj način osigurat će se ravnomjernije porezno opterećenje u odnosu na ostvarene primitke posebno u turistički najrazvijenijim jadranskim destinacijama te poticati daljnji razvoj turizma na kontinentu. Budući da jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) najbolje poznaju uvjete iznajmljivanja na svojem području, istima je dano pravo da visinu paušalnog poreza na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima propišu svojim odlukama u granicama određenim Zakonom o porezu na dohodak.

Prijedlog zastupnice Branke Juričev Martinčev da JLS same odlučuju u koji razred paušalnog poreza na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima će svrstati svoju JLS te da se uvede različit porezni tretman poreznih obveznika koji raspolažu sa skromnijim smještajem, primjerice umirovljenika koji imaju skromniji kapacitet, pa time i skromnije prihode ne prihvaća se. Konačnim prijedlogom zakona predlaže se oporezivanje paušalnog poreza na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima prema matematičkom modelu razvrstavanja JLS-ova prema stupnju njihove turističke razvijenosti čime se želi postići ravnomjernije i pravednije porezno opterećenje građana koji

ostvaruju taj dohodak, stoga prijedlog da JLS same odlučuju kojem ITR-u pripadaju nije u skladu s navedenim. Nadalje, sam model paušalnog oporezivanja dohotka osmišljen je kako bi građanima ponudio jednostavniji i povoljniji način oporezivanja dohotka od modela oporezivanja dohotka vođenjem poslovnih knjiga.

Zastupnica Mirela Ahmetović je mišljenja kako će s ovako predloženim izmjenama poreznih propisa mali iznajmljivači odustati od iznajmljivanja dok će nastaviti iznajmljivati samo oni koji iznajmljuju smještaj u onim JLS u kojima nemaju prijavljenu adresu prebivališta niti u istoj borave veći dio godine. Također zastupnica Barbara Antolić Vupora je mišljenja da će predloženom izmjenom paušalnog poreza na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima najviše izgubiti mali iznajmljivači na kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske, te da će se razvoj turizma u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske usporiti. Predlagatelj nije prihvatio mišljenja te napominje kako će se predloženim izmjenama osigurati ravnomjernije porezno opterećenje u odnosu na ostvarene primitke posebno u turistički najrazvijenijim jadranskim destinacijama te poticati daljnji razvoj turizma na kontinentu. Budući da JLS u kontinentalnim dijelima Hrvatske uglavnom pripadaju 0, III i IV kategoriji ITR-a (izuzev Grada Zagreba) upravo ovakvim prijedlogom se očekuje razvoj turizma u tim dijelovima budući da je predloženo i manje porezno opterećenje paušalnim porezom na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima.

Prijedlog zastupnika Mate Frankovića da visinu paušalnog poreza na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima ne određuje centralna država nego gradska vijeća JLS-a, nije prihvaćen. U skladu s Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi povećana je autonomija lokalnih vlasti te smanjena ovisnost jedinica lokalne samouprave o prijenosima središnje države, te u skladu s time visinu paušalnog poreza na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima određuje JLS u granicama utvrđenim zakonom.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**POGLAVLJE I. - OPĆE ODREDBE****Članak 1.**

- (1) Porez na dohodak utvrđuje se i plaća prema odredbama ovoga Zakona.
- (2) Pripadnost poreza na dohodak određuje se prema prebivalištu/uobičajenom boravištu poreznog obveznika. Kada porezni obveznik u Republici Hrvatskoj nema prebivalište niti uobičajeno boravište, pripadnost se određuje prema sjedištu odnosno prebivalištu/uobičajenom boravištu isplatitelja.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, pripadnost poreza na dohodak po osnovi ostvarenog dohotka iz članka 57. stavka 2. ovoga Zakona određuje se prema mjestu gdje se nekretnina odnosno smještajna jedinica nalaze.
- (4) Raspodjela prihoda od poreza na dohodak utvrđuje se posebnim zakonom.

POGLAVLJE II. - OSOBNI ODBITAK ILI NEOPOREZIVI DIO DOHOTKA**Utvrđivanje osobnog odbitka****Članak 14.**

- (1) Poreznom obvezniku se ostvareni dohodak iz članka 13. ovoga Zakona umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini 560,00 eura i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez na dohodak.
- (2) Dijelovi osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i djecu te invalidnost/tjelesno oštećenje izračunavaju se primjenom propisanih koeficijenata i osnovnog osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Rezydent može uvećati osnovni osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka u visini iznosa:

R. br.	Osnova za uvećanje osnovnog osobnog odbitka	Koeficijent	Mjesečni iznos (u eurima i centima)
1	2	3	4
1.	Uzdržavani članovi uže obitelji	0,5	280,00
2.	Prvo uzdržavano dijete	0,5	280,00
3.	Drugo uzdržavano dijete	0,7	392,00
4.	Treće uzdržavano dijete	1,0	560,00
5.	Četvrto uzdržavano dijete	1,4	784,00
6.	Peto uzdržavano dijete	1,9	1064,00
7.	Šesto uzdržavano dijete	2,5	1400,00
8.	Sedmo uzdržavano dijete	3,2	1792,00
9.	Osmo uzdržavano dijete	4,0	2240,00

10.	Deveto uzdržavano dijete	4,9	2744,00
11.	Za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava za 1,1 ... više u odnosu prema koeficijentu za prethodno dijete		
12.	Invalidnost poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta	0,3	168,00
13.	Invalidnost utvrđena po jednoj osnovi 100 % i/ili korištenje, na temelju posebnih propisa, prava na doplatu za pomoć i njegu poreznog obveznika odnosno prava na osobnu invalidninu, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svakog uzdržavanog djeteta. Korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka po ovoj osnovi isključuje korištenje uvećanja osnovnog osobnog odbitka iz r. br. 12.	1,0	560,00

(4) Djecom se u smislu stavka 3. ovoga članka smatraju djeca koju roditelji, maćeha odnosno očuci, posvojitelji, udomitelji i skrbnici uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja.

(5) Uzdržavanim članovima uže obitelji u smislu stavka 3. ovoga članka smatraju se braćni drug, roditelji poreznog obveznika, maćeha odnosno očuci koje punoljetno pastorko uzdržava, djeca nakon prvog zaposlenja te punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

(6) Osobama s invaliditetom u smislu stavka 3. ovoga članka smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

(7) Osobni odbitak poreznog obveznika čini osnovni osobni odbitak uvećan za dijelove i iznose osobnog odbitka na koje porezni obveznik ostvaruje pravo pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

POGLAVLJE IV. - GODIŠNJE POREZNE STOPE

Članak 19.

Godišnji porez na dohodak plaća se po nižoj stopi na poreznu osnovicu do visine 50.400,00 eura te po višoj stopi na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 50.400,00 eura. Primici po osnovi nesamostalnog rada.

Članak 19.a

(1) Visine poreznih stopa iz članka 19. ovoga Zakona određuju predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave svojom odlukom.

(2) Predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom propisati visine poreznih stopa u granicama propisanim ovim Zakonom, i to:

1. općina – nižu stopu u granicama od 15 % do 22 % te višu stopu u granicama od 25 % do 33 %

2. grad s manje od 30.000 stanovnika nižu stopu u granicama od 15 % do 22,40 % te višu stopu u granicama od 25 % do 33,60 %

3. grad s više od 30.000 stanovnika nižu stopu u granicama od 15 % do 23 % te višu stopu u granicama od 25 % do 34,50 %

4. Grad Zagreb nižu stopu u granicama od 15 % do 23,60 % te višu stopu u granicama od 25 % do 35,40 %.

(3) Odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«, donosi se najkasnije do kraja studenoga tekuće godine, sa stupanjem na snagu 1. siječnja iduće godine i primjenjuje se do donošenja nove odluke.

(4) Jedinice lokalne samouprave dužne su odluku svog predstavničkog tijela iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi u roku od osam dana od dana njezina donošenja radi objave na mrežnim stranicama Porezne uprave.

(5) Ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku kojom će propisati visinu poreznih stopa u propisanom roku, određuje se stopa od 20 % na poreznu osnovicu do visine 50.400,00 eura i 30 % na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 50.400,00 eura.

Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada Članak 24.

(1) Kod dohotka od nesamostalnog rada predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka ili plaće, odnosno mirovine ili sam porezni obveznik, prilikom svake isplate prema propisima koji važe na dan isplate.

(2) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice koju čini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada ostvarenih tijekom jednog mjeseca, umanjen za izdatke prema članku 23. ovoga Zakona koji su uplaćeni i umanjen za iznos mjesečnog osobnog odbitka: za rezidenta u skladu s člankom 14. stavcima 1. i 3. ovoga Zakona, odnosno za nerezidenta u skladu s člankom 16. stavkom 1. ovoga Zakona, a na temelju porezne kartice iz članka 26. ovoga Zakona.

(3) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se primjenom stopa utvrđenih prema članku 19.a ovoga Zakona, i to:

– niže stope na mjesečnu poreznu osnovicu do visine 4200,00 eura te

– više stope na mjesečnu poreznu osnovicu koji prelazi iznos od 4200,00 eura.

(4) Na način propisan stavcima 1. – 3. ovoga članka, dužna je postupiti i inozemna organizacija, koja ne uživa diplomatski imunitet u Republici Hrvatskoj i službenici te organizacije sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj pri isplati primitaka od nesamostalnog rada radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju te primitke.

(5) Obračunani predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada iz stavaka 2. i 3. ovoga članka umanjuje se za 50% umirovljenicima po osnovi ostvarenog dohotka od mirovine ili poreznim obveznicima koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od drugog dohotka Članak 40.

(1) Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka prema članku 39. stavku 1. ovoga Zakona plaća se po odbitku, primjenom niže stope utvrđene prema članku 19.a ovoga Zakona.

(2) Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka iz stavka 1. ovoga članka obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji prilikom svake isplate i istodobno s isplatom. Na isti način isplatelji obračunavaju i obustavljaju predujam poreza na dohodak koji ostvare nerezidenti obavljanjem djelatnosti iz članka 29 . stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, predujam poreza na dohodak od drugog dohotka prema članku 39. stavku 1. ovoga Zakona po osnovi primitaka učenika i studenata na školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga plaća se po odbitku, po nižoj stopi utvrđenoj prema članku 19.a ovoga Zakona od osnovice koju čini iznos primitka iznad propisanog neoporezivog iznosa primitaka učenika i studenata na školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga i iznosa godišnjeg osnovnog osobnog odbitka iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Ministar financija pravilnikom propisuje način provedbe ovoga članka.

POGLAVLJE IX. - POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE I NAPLATU GODIŠNJEG POREZA

Odjeljak 1. - UTVRĐIVANJE GODIŠNJEG POREZA

Godišnji porez na dohodak

Članak 46.

(1) Godišnji porez na dohodak utvrđuje se prema poreznoj osnovici iz članka 18. ovoga Zakona te se tako utvrđen godišnji porez umanjuje za 50% razmjernog dijela porezne obveze koja se odnosi na mirovinu ili za 50% razmjernog dijela porezne obveze koja se odnosi na ostali dohodak od nesamostalnog rada ako porezni obveznik ima prebivalište i boravi na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i/ili na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara.

(2) Godišnji porez na dohodak koji se utvrđuje prema poreznoj osnovici iz članka 18. ovoga Zakona umanjuje se:

– fizičkim osobama do 25 godina života koje ostvare dohodak od nesamostalnog rada (plaću iz članka 21. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona) i to za 100% razmjernog dijela porezne obveze obračunane na dio porezne osnovice na koju se sukladno članku 19. ovoga Zakona plaća godišnji porez po nižoj stopi, a koja se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada (plaću iz članka 21. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona)

– fizičkim osobama od 26 do 30 godina života koje ostvare dohodak od nesamostalnog rada (plaću iz članka 21. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona) i to za 50% razmjernog dijela porezne obveze obračunane na dio porezne osnovice na koju se sukladno članku 19. ovoga Zakona plaća godišnji porez po nižoj stopi, a koja se odnosi na dohodak od nesamostalnog rada (plaću iz članka 21. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona).

(3) Umanjenje iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se prije umanjenja iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Umanjenje godišnjeg poreza na dohodak iz stavka 2. ovoga članka koristi se za cijelo porezno razdoblje u kojem obveznik navršava određenu godinu života.

(5) Od utvrđenog i umanjenog godišnjeg poreza na dohodak, sukladno stavku 1. ovoga članka, odbijaju se iznosi plaćenog predujma poreza po svim iskazanim dohocima prema članku 13. ovoga Zakona te se utvrđuje razlika za uplatu ili povrat poreza.

(6) Obveznicima poreza na dohodak porez se utvrđuje poreznim rješenjem, osim ako je ovim Zakonom drukčije uređeno.

(7) Porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku. Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost plaćaju porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi sa zadnjim danom roka za podnošenje godišnje porezne prijave.

(8) Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja platio veći predujam od poreza na dohodak utvrđenog rješenjem, više plaćeni porez vraća se poreznom obvezniku. Iznimno, poreznim obveznicima koji ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 29. ovoga Zakona i poreznim obveznicima koji dohodak utvrđuju na način propisan za samostalne djelatnosti prema člancima 30. – 35. ovoga Zakona, više plaćeni porez vraća se na njihov zahtjev ili im se uračunava u predujam za iduće razdoblje.

Dohodak od najma, zakupa, iznajmljivanja stanova soba i postelja putnicima i turistima te
imovinskih prava
Članak 57.

(1) Kod dohotka od imovine na temelju najma ili zakupa pokretnina i nekretnina priznaju se izdaci u visini 30% od ostvarene najamnine ili zakupnine.

(2) Iznimno od članka 56. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka, poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova porez na dohodak po osnovi obavljanja te djelatnosti utvrđuje se u paušalnom iznosu pod uvjetima i na način propisan člancima 61. i 82. ovoga Zakona.

(3) Za slučaj iz stavka 2. ovoga članka, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave obvezno je donijeti odluku kojom će propisati visine paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu, a koje ne mogu biti manje od 19,91 euro niti veće od 199,08 eura.

(4) Odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 3. ovoga članka može se mijenjati najkasnije do 15. prosinca tekuće godine, a primjenjuje se od 1. siječnja sljedeće godine do donošenja nove odluke kojom će se propisati visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici u kampu.

(5) Jedinice lokalne samouprave dužne su odluku svog predstavničkog tijela iz stavka 3. ovoga članka dostaviti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi u roku od osam dana od dana njezina donošenja radi objave na mrežnim stranicama Porezne uprave.

(6) Kod ostvarivanja dohotka od imovinskih prava izdaci se utvrđuju u visini stvarno nastalih izdataka, za koje porezni obveznik posjeduje uredne i vjerodostojne isprave. Izdaci se mogu priznati u izvješću koje porezni obveznik podnosi Poreznoj upravi najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka godine za koju se izvješće podnosi.

(7) U slučaju iz stavka 6. ovoga članka, utvrđena porezna obveza plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(8) Ministar financija pravilnikom propisuje oblik i sadržaj izvješća o stvarno nastalim izdacima iz stavka 6. ovoga članka.

Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava
Članak 58.

(1) Dohotkom iz članka 56. ovoga Zakona smatra se i dohodak koji porezni obveznik ostvari od otuđenja nekretnina i imovinskih prava. Otudjenjem se smatra prodaja, zamjena i drugi prijenos. Dohodak čini razlika između primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnine ili imovinskog prava koje se otuđuje i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda. Troškovi otuđenja mogu se odbiti kao izdaci.

(2) Dohodak od otuđenja nekretnina iz stavka 1. ovoga članka ne oporezuje se ako je nekretnina služila za stanovanje poreznom obvezniku ili uzdržavanim članovima njegove uže obitelji iz članka 14. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona, a i u slučaju ako je nekretnina ili imovinsko pravo otuđeno nakon dvije godine od dana nabave.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava oporezuje se ako je otuđeno više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina od dana stjecanja nekretnine ili imovinskog prava, osim ako se nekretnine izvlašćuju na temelju posebnog zakona te ako se otuđuju zemljišta čija je pojedinačna površina do 250 m², a ukupno do 1000 m². Ako se otuđuje zgrada s više stanova ili poslovnih prostora ili građevinsko zemljište ili više zemljišnih čestica, jednom nekretninom smatra se svaki stan, poslovni prostor, gradilište ili zemljišna čestica. Dohodak čini razlika između ukupnog iznosa primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnina ili imovinskih prava koji se otuđuju u razdoblju od pet godina i njihove nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda te za troškove ulaganja za koje porezni obveznik posjeduje vjerodostojne isprave.

(4) Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iz stavaka 1. i 3. ovoga članka ne oporezuje se ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji iz članka 14. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona te između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka te nasljeđivanjem nekretnina i imovinskih prava.

(5) Ako je nekretnina iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka stečena darovanjem i otuđena u roku od dvije godine od dana njezine nabave od strane darovatelja, otuđitelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava na način iz stavka 1. ovoga članka. U slučaju stjecanja nekretnine darovanjem, danom nabave nekretnine smatra se dan nabave darovatelja, a nabavnu vrijednost čini tržišna vrijednost u trenutku nabave.

(6) Ako su nekretnine i imovinska prava iz stavka 3. ovoga članka stečena darovanjem i otuđena u roku od pet godina od dana njihove nabave od strane darovatelja, darovatelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava na način iz stavka 3. ovoga članka.

(7) Gubici od otuđenja nekretnina i imovinskih prava mogu se odbiti samo od dohotka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava koji je ostvaren u istoj kalendarskoj godini. Gubici od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iskazuju se najviše do visine porezne osnovice.

(8) Porezni obveznici koji ostvare gubitke od otuđenja nekretnina i imovinskih prava mogu, radi priznavanja istih, Poreznoj upravi podnijeti godišnje izvješće u kojem se iskazuje ukupno ostvaren iznos dohotka te ukupno ostvaren iznos gubitaka na zadnji dan godine za koju se izvješće podnosi, i to u roku od 15 dana od dana isteka godine za koju se izvješće podnosi.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka, utvrđena porezna obveza plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(10) Ministar financija pravilnikom propisuje oblik i sadržaj izvješća o ostvarenim gubicima od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iz stavka 8. ovoga članka.

Utvrđivanje poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava

Članak 62.

(1) Kod dohotka od imovine ostvarenog od najamnine i zakupnine, osim dohotka ostvarenog iznajmljivanjem stanova soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova iz članka 82. ovoga Zakona, porez na dohodak plaća se prema rješenju Porezne uprave, i to do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec. Porez na dohodak plaća porezni obveznik po postupku i na način iz članka 37. ovoga Zakona, a po stopi od 12%.

(2) Porez na dohodak od imovinskih prava obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji primitka kao porez po odbitku istodobno s isplatom primitka, i to od ukupne naknade primjenom stope od 24%.

(3) Porez na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava plaćaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno na pojedinačno ostvareni primitak, i to u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak. Porez na

dohodak se utvrđuje od porezne osnovice iz članka 58. stavka 1. ovoga Zakona primjenom stope od 24%.

(4) Porez na dohodak od otuđenja više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina od dana stjecanja plaćaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno u roku od 15 dana od dana dostave rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak, na ukupno ostvareni primitak od otuđenja nekretnina iste vrste ili imovinskih prava iste vrste u tom razdoblju, a koje se donosi nakon otuđenja četvrte nekretnine iste vrste ili četvrtog imovinskog prava iste vrste. Za svako daljnje otuđenje nekretnine iste vrste ili imovinskog prava iste vrste u razdoblju od pet godina u kojem je već utvrđen dohodak od otuđenja nekretnina iste vrste ili imovinskih prava iste vrste, donosi se novo rješenje za tu nekretninu ili imovinsko pravo koje se otuđuje. Porez na dohodak se utvrđuje od porezne osnovice iz članka 58. stavka 3. ovoga Zakona primjenom stope od 24%.

(5) Ranije plaćeni porez na dohodak iz stavka 3. ovoga članka po osnovi otuđenja nekretnine ili imovinskog prava iste vrste uračunava se u poreznu obvezu utvrđenu po osnovi stavka 4. ovoga članka.

(6) Porez na dohodak od posebnih vrsta imovine iz članka 59. ovoga Zakona obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj primitka kao porez po odbitku najkasnije do kraja tekućeg mjeseca za tekući mjesec. Porez na dohodak se plaća po stopi od 12%.

(7) Radi utvrđivanja poreza na dohodak iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik obavezan je ispravu o nastanku ili promjeni činjenica vezanih za ostvarivanje najamnine i zakupnine nekretnina i pokretnina dostaviti ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu, u roku od osam dana od dana nastanka ili promjena činjenica bitnih za oporezivanje.

(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka, ako je javni bilježnik na ispravi o nastanku ili promjeni činjenica vezanih za ostvarivanje najamnine i zakupnine nekretnina i pokretnina ovjerio potpis poreznog obveznika ili je takvu ispravu potvrdio (solemnizirao) odnosno sastavio u obliku javnobilježničkog akta, javni bilježnik dužan je bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana obavljene službene radnje jedan primjerak te isprave dostaviti elektroničkim putem ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika koji ostvaruje dohodak od imovine iz stavka 1. ovog članka, u kojem slučaju sam porezni obveznik nema obvezu podnošenja isprave prema stavku 7. ovoga članka.

(9) Ministar financija pravilnikom propisuje način provedbe ovoga članka.

DIO VI. - UTVRĐIVANJE PAUŠALNOG DOHOTKA I PAUŠALNOG POREZA NA DOHODAK

Članak 82.

(1) Poreznom obvezniku koji obavlja djelatnost iz članka 29. stavka 1. točke 1. i stavka 3. ovoga Zakona, a nije po toj osnovi obveznik poreza na dodanu vrijednost prema zakonu kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost te koji po osnovi te djelatnosti u poreznom razdoblju ne ostvaruje ukupni godišnji primitak veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost prema zakonu kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost, dohodak i porez na dohodak može se utvrđivati i u paušalnom iznosu.

(2) Poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak iz članka 57. stavka 2. ovoga Zakona (iznajmljivanje stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranje kampova), a nije po toj osnovi obveznik poreza na dodanu vrijednost prema zakonu kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost, dohodak i porez na dohodak utvrđuje se u paušalnom iznosu.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, porezni obveznik nerezident upisan u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost čija vrijednost isporuka u prethodnoj kalendarskoj

godini nije bila veća od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost prema zakonu kojim se uređuje porez na dodanu vrijednost, a ispunjava uvjete iz stavka 2. ovoga članka te ispunjava uvjete prema posebnim propisima, može utvrđivati i plaćati porez na dohodak u paušalnom iznosu.

(4) Porezni obveznik iz stavaka 1. – 3. ovoga članka koji porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu ne vodi poslovne knjige iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona, osim evidencije o prometu.

(5) Poreznim obveznicima iz stavaka 2. i 3. ovoga članka godišnji porez u paušalnom iznosu po stopi od 12% utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

(6) Porezni obveznici iz stavka 1. ovoga članka godišnji porez u paušalnom iznosu po stopi od 12% utvrđuju na temelju izvješća iz stavka 10. ovoga članka. Razlika godišnjeg paušalnog poreza za uplatu ili za povrat utvrđuje se na temelju izvješća iz stavka 10. ovoga članka, koje porezni obveznik podnosi Poreznoj upravi najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka godine za koju se izvješće podnosi. Porezni obveznik obavezan je razliku godišnjeg paušalnog poreza uplatiti s danom podnošenja izvješća.

(7) Poreznim obveznicima iz stavka 6. ovoga članka koji ne podnesu izvješće iz stavka 10. ovoga članka ili su podaci u navedenom izvješću netočni ili nepotpuni, porez na dohodak utvrđuje se procjenom.

(8) Porezna uprava može na temelju obavljenog nadzora i prikupljenih podataka o ostvarenom prometu donijeti rješenje o obvezi plaćanja predujma poreza na dohodak, u skladu s člankom 37. stavkom 1. ovoga Zakona, ako utvrdi da je porezni obveznik ostvario primitke po toj osnovi iznad iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka porezni obveznik je obavezan prijeći na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na način propisan odredbama članaka 30. – 35. ovoga Zakona.

(10) Ministar financija pravilnikom propisuje samostalne djelatnosti prema stavku 1. ovoga članka koje će se paušalno oporezivati, visinu paušalnog dohotka i poreza na dohodak, rokove plaćanja poreza te evidencije i izvješća u svezi s paušalnim oporezivanjem.

(11) Ministar financija pravilnikom propisuje djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja kampova prema stavcima 2. i 3. ovoga članka koje će se paušalno oporezivati, visinu paušalnog dohotka, rokove plaćanja poreza, evidencije i izvješća u svezi s paušalnim oporezivanjem te kriterije po kojima će predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave svojom odlukom propisati visine paušalnog poreza na dohodak u Zakonom predviđenom rasponu.

Članak 92.

(1) Novčanom kaznom od 660,00 do 6630,00 eura kaznit će se fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost za prekršaj koji je počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili samostalne djelatnosti, a koja:

1. u propisanom roku ne uplati ili uplati manji porez po godišnjoj poreznoj prijavi (članak 46. stavak 6.)

2. ne uplati mjesečni, tromjesečni, odnosno jednokratni porez na dohodak prema rješenju Porezne uprave u utvrđenoj visini i u propisanom roku (članak 37. stavak 5. i članak 62. stavci 1., 3. i 4. i članak 82. stavak 8.)

3. u propisanom roku ne uplati ili uplati manji porez na dohodak (članak 81. stavak 1.)

4. u propisanom roku ne prijavi početak obavljanja djelatnosti, iznajmljivanja i/ili ostvarivanja dohotka (članak 83. stavak 1. i članak 87. stavak 1.)

5. ako radi utvrđivanja poreza na dohodak od imovine ne dostavi ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu u roku od osam dana od dana

nastanka ili promjena činjenica bitnih za oporezivanje, ispravu o nastanku ili promjeni činjenica vezanih za ostvarivanje najamnine i zakupnine nekretnina i pokretnina (članak 62. stavak 7.).

(2) Novčanom kaznom od 260,00 do 2650,00 eura kaznit će se fizička osoba:

1. za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka
2. ako kao imatelj financijske imovine ne uplati ili uplati manji porez na dohodak od kapitala (članak 70. stavci 4. i 14.)
3. ako na plati ili plati manji porez na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka od otuđenja udjela u kapitalu koji nisu prenosivi na tržištu kapitala (članak 70. stavak 17.)
4. ako ne uplati predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada po osnovi mirovine (članak 81. stavak 2.).